Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

КПСС XXVI СЪЕЗДИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАЙЛИК!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 239 (7379). • 16 декабрь, 1980 йил ◆ СЕШАНБА • Баҳоси 2 тийин.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ СИЁСИЙ БЮРОСИ, СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Л. И. Брежневнинг Ҳиндистонга қилган визити якунлари тўғрисида

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Л. И. Брежневнинг 1980 йил 8—11 декабрда Ҳиндистон Республикасига қилган расмий дўстона визити якунларини кўриб чиқиб, ўртоқ Л. И. Брежневнинг СССР билан Ҳиндистон ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик муносабатларини ривожлантириш ҳамда мустаҳкамлаш соҳасидаги фаолиятини тўла-тўкис маъқуллайдилар, Ҳиндистон Бош министри И. Ганди ва Ҳиндистоннинг бошқа раҳбарлари билан олиб борилган музокаралар давомида эришилган натижалардан ғоят мамнун эканликларини изҳор этадилар.

Самимий ва ҳамжиҳатлик вазиятида ўтган бу визит Совет Иттифоқи билан Ҳиндистон ўртасидаги дўстликни янада мустаҳкамлаш йўлида муҳим тарихий босқич бўлди. Тинчлик, дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги Совет—Ҳиндистон Шартномаси бу дўстликнинг мустаҳкам негизидир. Визит СССР билан Ҳиндистон ўртасидаги анъанавий дўстона муносабатларни янги мазмун билан бойитди, Осиёда ҳамда бутун дунёда тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлашга қўшилган салмоқли ҳисса бўлди.

Л. И. Брежнев Деҳлида ўтказилган митингда сўзлаган нутқида ҳақли равишда таъкидлаб ўтганидек, «Биз ҳозир Совет Иттифоқи билан Ҳиндистон ўртасида дўстлик муносабатларини ривожлантирар эканмиз, яхши иш қиламиз, бу иш халқларимизнинг ҳозирги авлодлари учунгина эмас, шу билан бирга келгуси авлодлар учун ҳам, инсониятнинг тинч келажаги учун ҳам яхши ишдир».

Л. И. Брежневнинг Ҳиндистонга қилган визити вақтида имзоланган ҳужжатлар ва аввало Совет — Ҳиндистон қўшма Декларацияси ҳар икки мамлакат халқларининг бахт-саодати йўлида Совет — Ҳиндистон муносабатларини ривожлантиришда янги уфқлар очиб беради. Декларацияда баён этилган ғоя ва қоидалар Совет Иттифоқида, Ҳиндистонда ва жаҳоннинг бошқа мамлакатларида маъқуллаб кутиб олинди.

Совет — Ҳиндистон муносабатлари турли социал-иқтисодий тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаш принциплари амалда мужассамлаштирилганлигининг ёрқин намунасидир. Бу муносабатлар тенглик ва бир-бирини ҳурмат этиш, суверенитетга қаттиқ риоя қилиш ва бир-бирининг ички ишларига аралашмаслик асосида ҳар икки мамлакат халқларининг манфаатлари йўлида ривожланиб бормоқда ҳамда бошқа мамлакатларга қарши қаратилган эмас.

Музокараларда СССР билан Ҳиндистон ўртасидаги иқтисодий, савдо-сотиқ, илмий-техникавий ва маданий ҳамкорлик соҳасида анча тараққиётга эришилганлиги таъкидлаб ўтилди. Бу ҳамкорлик планли ва узоқ муддатга мўлжалланган асосда ривожланмоқда ҳамда ҳар икки мамлакат олдида турган халқ хўжалик вазифаларини ҳал этишга катта ҳисса қўшади. Визит вақтида тузилган битимлар улар ўртасидаги мустаҳкам иқтисодий ҳамкорликни янада ривожлантириш учун янги омил бўлади.

Шарқ халқлари билан дўстлик ва ҳамкорлик, уларнинг империализмга, янги мустамлакачилик ва ирқчиликка қарши, миллий мустақиллик ва озодлик учун курашдаги ғайрат-шижоатларини қўллаб-қувватлашдан иборат ленинча ташқи сиёсат Л. И. Брежневнинг Ҳиндистонга қилган визити вақтида яна бир марта тўла ифодасини топди.

Совет Иттифоқи билан Ҳиндистон тинчликни мустаҳкамлаш, янги жаҳон урушининг олдини олиш инсоният олдида турган энг муҳим вазифа эканлигига қатъий ишонганликларини билдирдилар. Улар жаҳондаги вазият империалистик доираларнинг айби билан мушкуллашганлигини ва кескинликнинг янги манбалари пайдо бўлганлигини таъкидлаб, халқаро кескинликнинг юмшатилишини сақлаш ва чуқурлаштиришни, бу жараёнга муқаррар ва муштарак тус беришни ёқлаб чиқдилар.

Л. И. Брежнев билан И. Ганди Совет Иттифоқи ва Ҳиндистон энг муҳим халқаро проблемалар юзасидан муштарак ёки бир-бирига ўхшаш позицияларда иш кўраётганлигини уқтириб ўтдилар. Улар тинчлик душманларининг кескинликни юмшатиш жараёнига путур етказиш, қуролланиш пойгасининг янги даврасини халқларга тиқиштириш, жаҳонда таркиб топган ҳарбий тенгликни ўз фойдасига ўзгартириш, ҳарбий можаролар манбаларини кўпайтириш йўлидаги уринишларига зарба бериш зарур эканлигини айтдилар.

Томонлар музокаралар давомида қуролланиш пойгасини, аввало ядровий қуролланиш пойгасини тўхтатиш биринчи даражадаги муҳим вазифа эканлигига ишонганликларини изҳор этдилар ва бу мақсадларга эришиш учун қўлларидан келган ҳамма чораларни кўришга аҳд қилганликларини билдирдилар. Осиёда, шунингдек бутун жаҳонда ҳал этилмаган проблемалар фақат тинч воситалар ёрдамида ҳал этилиши мумкин ва лозим, деган фикрга асосланиб, тинч-тотув яшаш принципларини ҳамма жойда амалий равишда қўлланиш биринчи даражали аҳамиятга молик эканлиги уқтириб ўтилди.

Л. И. Брежнев Ҳиндистонда сўзлаган нутқларида жаҳондаги ҳозирги вазиятнинг хусусиятларини таҳлил этди, халқаро ҳаётнинг асосий проблемалари юзасидан совет позициясини тушунтириб берди. Унинг Форс кўрфази районидаги мамлакатлар билан Совет Иттифоқи, АҚШ, Ғарбдаги бошқа давлатлар, Хитой, Япония ўртасида, шундан манфаатдор бўлган барча давлатлар ўртасида битим тузиш асосида шу регионда тинчлик ва хавфсизликни таъминлаш йўллари тўғрисидаги янги муҳим таклифларини кўп мамлакатларнинг халқлари иштиёқ билан кутиб олдилар ва маъқулладилар. Совет Иттифоқининг бу таклифлари планетамизнинг энг хатарли районларидан бирида мустаҳкам тинчликни таъминлашнинг оқилона, адолатли ва реал йўлини кўрсатиб беради.

Ҳар икки мамлакат раҳбарларининг мунтазам сиёсий мулоқатлари, дўстлик визити билан бир-бирларига бориб туришлари Совет Иттифоқи билан Ҳиндистон ўртасидаги муносабатларнинг таркибий ва муҳим қисми бўлиб қолди. Олий даражадаги Совет—Ҳиндистон учрашувлари ва мулоқатлари алоҳида аҳамиятга эгадир. Бундай учрашув ва мулоқатлар Совет Иттифоқи билан Ҳиндистон ўртасидаги муносабатларни яқинлаштириш ва уларни ривожлантиришнинг янги марраларини белгилаш имконини беради, улар ўртасидаги ҳамжиҳатлик ва ҳамкорликни чуқурлаштиради.

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети Л. И. Брежневнинг Ҳиндистонга қилган визити якунларига юксак баҳо бериб, Деҳлидаги учрашувлар ялпи тинчликни таъминлаш йўлидаги курашга қўшилган муҳим ҳисса, деб ҳисоблайдилар.

Раҳбар партия ва совет органлари Ҳиндистонда ўртоқ Л. И. Брежневни сидқидилдан ва шодиёна кутиб олганликлари учун ҳукуматга ва ҳинд халқига самимий миннатдорчилик изҳор этадилар.

КПСС ва Совет ҳукумати ўтказиб келаётган ленинча ташқи тинчлик сиёсатини якдиллик билан қўллаб-қувватлаётган совет халқи Деҳлидаги музокараларнинг натижаларини астойдил маъқуллади. Бу сиёсатнинг ютуқ ва муваффақиятлари совет кишиларини коммунистик қурилишда янгидан-янги зафарларга илҳомлантиради.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

ТАШАББУС МАЪҚУЛЛАНДИ

ГАГАРИН РАЙОНИНИНГ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МАҲСУЛОТИ ЕТИШТИРИШНИ АНЧА КЎПАЙТИРИШ ВА ЎН БИРИНЧИ БЕШ ЙИЛЛИК ПЛАНЛАРИНИ УЧ ЙИЛДА БАЖАРИШ СОҲАСИДАГИ ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Гагарин районининг қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари ўн биринчи беш йиллик топшириқларини уч йилда бажариш ҳақида қимматли ташаббус бошладилар. Шу мақсадда 1983 йилда пахта етиштиришни 100 минг тоннага, шу жумладан ингичка толали пахтани 85 минг тоннага етказишга қарор қилинди, пахта етиштириш ҳажми 1980 йилдагига нисбатан икки баравар кўпайтирилади.

Ялпи дон ҳосили 100 минг тоннага етказилади. Шу вақт ичида гўшт етиштириш 3 баравар, сут етиштириш икки баравар ва тухум етиштириш 4,5 баравар кўпайтирилади.

Маҳсулот етиштириш ҳажмини кўпайтириш деҳқончилик ва чорвачиликни янада интенсивлаштириш ҳамда суғориладиган янги ерларни қишлоқ хўжалик оборотига киритиш йўли билан таъминланади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Гагарин районининг қишлоқ хўжалик маҳсулоти етиштиришни янада кўпайтириш ва ўн биринчи беш йиллик планларини уч йилда бажариш борасидаги тадбирларини маъқуллади.

Сурхондарё область партия комитетига, республика министрликлари ва идораларига белгиланган тадбирларни амалга оширишда Гагарин районига ҳар томонлама ёрдам бериш топширилди, жумладан:

—Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги, республика сув хўжалиги қурилиши давлат комитети Амударё адоғида 6,5 минг гектар янги ерларни, жумладан 1981 йилда 1,5 минг гектар, 1982 йилда 2,5 минг гектар ва 1983 йилда 2,5 минг гектар ерни ўзлаштирсин. «Узгипроводхоз» институти ўзлаштиришнинг биринчи навбати учун лойиҳа-смета ҳужжатларини 1981 йилнинг февралигача, қолган ерларни ўзлаштириш учун тегишли ҳужжатларни 1981 йилда тайёрлаб берсин;

—Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги, Ўзбекистон ССР Сув хўжалиги қурилиши давлат комитети 1981—1983 йиллар мобайнида «Музработ» массивида 8 минг гектар янги ерни, шунингдек ташкил этилиши лойиҳалаштирилаётган 19-совхозда 3,4 минг гектар ерни ишга туширишни таъминласин;

—Ўзбекистон ССР Госплани 1982 йилдан бошлаб «Музработ» массивидаги ерларни комплекс ўзлаштириш учун зарур капитал маблағларни, 1981 йилдан бошлаб эса лойиҳа —қидирув ишларини ўтказиш учун лимитлар ажратсин. Бош лойиҳачилар Главсредазирсовхозстройнинг «Средазгипроводхлопок» институти лойиҳасини тузиб берсинлар.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги «Союзгипрорис» институти билан биргаликда 19-совхозда суғориладиган ерларни лойиҳалашга доир барча масалаларни ҳал қилсин;

—Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги ҳамда республика Сув хўжалиги қурилиши давлат комитети 1982 йилда «Искра» насос станцияси қурилишини тугалласин. МК—5-А насос станцияси реконструкция қилинсин. Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш-техника таъминоти Давлат комитети ана шу станцияни реконструкция қилиш учун СНП—500/10 маркали насосларни зарур миқдорда ажратиб берсин;

—Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги «Музработ» массивидаги ерларни суғориш учун 1982 йилда сув беришни таъминласин, Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министрлиги билан биргаликда уни доимо энергия билан таъминлаш масалалари 1982 йилда ҳал этилсин.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлигига республика Қишлоқ қурилиши министрлиги ва Сурхондарё область партия комитети билан биргаликда ташкил қилиниши белгиланган совхозларда ишлаб чиқариш ва маданий-маиший объектларни, Оқтош қишлоғида сув чиқариш узелини ва 25 километр узунликда магистрал водопроводни қуриш масалаларини кўриб чиқиш топширилди.

Ўзбекистон ССР Пахта тозалаш саноати министрлигига Комсомолобод пахта тозалаш заводини реконструкция қилиш имкониятини ва пахтанинг ингичка толали навларини қайта ишлаш учун «Болдир» пахта тозалаш пункти негизида завод қуриш имкониятини кўриб чиқиш тавсия этилди.

Республика Қишлоқ хўжалиги министрлиги, Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш—техника таъминоти Давлат комитети Гагарин райони хўжаликларининг тракторлар, қишлоқ хўжалик машиналари ва ер қазиш машиналарига бўлган талабини қондириш юзасидан чоралар кўриши, фан-техника тараққиётини ривожлантиришда, илғор технологияни жорий этишда ва ишлаб чиқариш самарадорлигини юксалтиришда ёрдам бериши лозим.

Область ва район партия комитетларига, қишлоқ хўжалик органларига, касаба союз ва комсомол ташкилотларига Гагарин районининг қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни анча кўпайтириш юзасидан белгилаган тадбирларини муҳокама қилиш тавсия этилди. Қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилдорлигини ҳар томонлама ошириш, ер ресурсларидан янада тўлароқ фойдаланиш, ҳар бир гектар ернинг кўпроқ даромадли бўлишини ошириш, 1981 йилги план ва социалистик мажбуриятларни муддатидан илгари бажариш учун қишлоқ меҳнаткашларининг социалистик мусобақаси кенг авж олдирилсин.

(Гагарин районининг тадбирлари газетанинг иккинчи бетида берилган).

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетида

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитети «Чорвачилик ходимларининг 1980/81 йил қиш фаслида чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва харид қилишни кўпайтириш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини авж олдириш тўғрисида» қарор қабул қилдилар.

Қарорда таъкидланадики, колхозчилар, совхозларнинг ишчилари, барча қишлоқ хўжалик ходимлари КПСС XXVI съезди шарафига қабул қилинган социалистик мажбуриятларнинг бажарилиши йўлида зўр ғайрат-шижоат билан меҳнат қилмоқдалар. Колхоз ва совхозларнинг, корхоналар ва ташкилотларнинг кўплаб коллективлари, ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторлари 1980/81 йил қиш фаслида сут, гўшт ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва харид қилишни кўпайтириш учун чорвачилик ходимларининг Бутуниттифоқ мусобақасини авж олдириш ташаббусини кўтариб чиқдилар.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, Бутуниттифоқ касаба союзлари Марказий Совети ва ВЛКСМ Марказий Комитети колхозчилар, қишлоқ хўжалиги ишчилари, мутахассислари, коммунистлар, комсомоллар, қишлоқларнинг барча ходимларининг ижодий активлигини оширишга муҳим эътибор бериб, зиммаларига оширилган мажбуриятлар олган ҳамда 1980/81 йил қиш фаслида чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш, белгиланган план ҳамда социалистик мажбуриятларни тўла ва ортиғи билан адо этиш, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва харид қилишни кўпайтириш учун чорвачилик ходимларининг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини авж олдириб юбориш таклифи билан чиққан илғор колхозлар, совхозлар, бўлимлар, чорвачилик бригадалари, фермалари коллективларининг ташаббусини маъқулладилар.

Иттифоқдош республикалар Компартияларининг Марказий Комитетлари, ўлка, область, округ, шаҳар ва район партия комитетлари, СССР министрликлари ва идоралари, иттифоқдош республикалар ва автоном республикаларнинг Министрлар Советлари, ўлка, область, шаҳар, район, қишлоқ ва посёлка халқ депутатлари Советларининг ижроия комитетлари, колхоз ва совхозларнинг партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари илғорлар ташаббусини ҳар томонлама қўллаб-қувватлашлари, колхозчиларнинг, совхозлар ишчиларининг, фермалар ва бригадалар, колхозлар, совхозлар, хўжаликлараро ва бошқа қишлоқ хўжалик корхоналари ва ташкилотлари коллективларининг, шунингдек районлар, округлар областлар, ўлкалар, автоном ва иттифоқдош республикаларнинг чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш, фермалар маҳсулдорлигини янада ошириш учун чорвадорларнинг ижодий ташаббускорлигини кучайтириш, гўшт, сут ва бошқа маҳсулотлар етиштиришни янада кўпайтириш, озуқадан самарали фойдаланиш, қорамоллар туёғи ва паррандаларнинг тўла-тўкис сақланишини таъминлаш, давлатга чорвачилик маҳсулотлари сотиш планлари ва қабул қилинган социалистик мажбуриятларнинг тўла ва ошириб бажарилиши учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини кенг авж олдириб юбориш юзасидан ташкилотчилик ва оммавий-сиёсий ишларни кучайтиришлари лозим.

Ишлаб чиқаришнинг ҳамма соҳаларида мусобақанинг таъсирчанлигини ҳамиша ошириш, социалистик мусобақани ташкил қилишда қишлоқ хўжалик мутахассислари, инженер-техник ходимларнинг ролини муттасил ошириш, давлат плани ва социалистик мажбуриятларнинг бажарилиши учун ҳар бир қишлоқ меҳнаткашида юксак масъулият туйғусини тарбиялаш лозим. Оммавий касблаги, айниқса, чорвадор кадрлар тайёрлаш ва қайта тайёрлаш ишлари кучайтирилсин, ёшларни тарбиялаш ва профессионал маҳоратини оширишнинг муҳим формаларидан бўлган мураббийлик кенг ривожлантирилсин.

Социалистик мусобақа «Кам сарф-харажат қилиб, кўп сифатли маҳсулот етказиб берайлик» шиори остида ўтказилиши керак.

Чорва қишловини уюшқоқлик билан ўтказган гўшт, сут, тухум, жун ва бошқа маҳсулотлар етиштириш ҳамда давлатга сотиш планларини ва социалистик мажбуриятларини бажаришда юксак кўрсаткичларга эришган, ана шу маҳсулотлар етиштириш ва харид қилишнинг ўсишини, чорва туёғи кўпайишини ва ўтган йилнинг шу даврдагига нисбатан чорва маҳсулдорлиги оширилишини таъминлаган республикалар, ўлкалар, областлар, автоном округлар, районлар, колхозлар, совхозлар, хўжаликлараро ва бошқа давлат қишлоқ хўжалик корхоналари ҳамда ташкилотлари, чорвачилик бригадалари ва фермалари Бутуниттифоқ социалистик мусобақасининг ғолиблари бўладилар деб белгилаб қўйилди.

СССР Қишлоқ хўжалик министрлигига, СССР Озиқ-овқат саноати министрлигига, СССР Гўшт ва сут саноати министрлигига тегишли касаба союз Марказий Комитетлари билан биргаликда ВЦСПС ва СССР Меҳнат ва социал масалалар давлат комитети билан келишиб олган ҳолда чорвачилик ходимлари, бригада ва фермалар, колхозлар, совхозлар, хўжаликлараро ва бошқа давлат қишлоқ хўжалик корхоналари ҳамда ташкилотлари коллективларининг 1980/81 йил қиш фаслида чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва харид қилишни кўпайтириш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси шартларини икки ҳафталик муддат ичида ишлаб чиқиб, тасдиқлаш топширилди.

1980/81 йил қиш фаслида чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва харид қилишни кўпайтириш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси ғолибларини мукофотлаш мақсадида КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг 1300 та Фахрий ёрлиғи таъсис этилди. Шундан:

иттифоқдош республикаларни мукофотлаш учун 6 та Фахрий ёрлиқ ва 50 минг сўмдан 100 минг сўмгача пул мукофоти;

автоном республикалар, ўлкалар, областлар ва автоном областларни мукофотлаш учун —34 та Фахрий ёрлиқ ва 25 минг сўмдан 50 минг сўмгача пул мукофоти;

автоном округлар ва районларни мукофотлаш учун — 260 та Фахрий ёрлиқ ва 5 минг сўмдан 15 минг сўмгача пул мукофоти;

колхозлар, совхозлар, хўжаликлараро ҳамда бошқа давлат қишлоқ хўжалик корхоналари ва ташкилотларини мукофотлаш учун — 1000 та Фахрий ёрлиқ ва 3 минг сўмдан 5 минг сўмгача пул мукофоти.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг Фахрий ёрлиқлари билан мукофотланган хўжаликлар тегишли министрликлар ва идоралар белгилайдиган шартларда автобуслар ва енгил машиналар оладилар.

ВЛКСМ Марказий Комитетининг энг яхши чорвачилик комсомол-ёшлар коллективларини мукофотлаш учун 700 та эсдалик Қизил вимпеллар таъсис этиш ҳақидаги;

СССР Қишлоқ хўжалик министрлиги, СССР Озиқ-овқат саноати министрлиги, СССР Гўшт ва сут саноати министрлиги, ёрдамчи қишлоқ хўжалиги бўлган бошқа министрликларнинг ҳамда тегишли касаба союз Марказий Комитетларининг 1980/81 йил қиш фаслида чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш, чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни ва харид қилишни кўпайтиришнинг барча имкониятларидан фойдаланганлиги учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси ғолиблари бўлган чорвачилик илғорларини, колхозлар, совхозлар, ёрдамчи қишлоқ хўжаликлари, хўжаликлараро корхоналар ва ташкилотларнинг фермалари ҳамда чорвачилик бригадалари коллективларини мукофотлаш учун шу министрликлар ва касаба союз Марказий Комитетларининг Фахрий дипломларини таъсис этиш ҳақидаги таклифлари қабул қилинди. Фахрий дипломлар билан мукофотлаш иттифоқдош ва автоном республикалар, ўлкалар ва областларнинг хўжалик ва касаба союз органлари қарори билан министрликлар ва касаба союз Марказий Комитетлари номидан бўлади.

Чорвачилик ходимлари Бутуниттифоқ мусобақасининг якунларини 1980 йил IV квартали ҳамда 1981 йилнинг биринчи ярмидаги кўрсаткичларни ҳисобга олган ҳолда 1981 йил 1 июлда чиқарилсин.

Иттифоқдош республикаларнинг Компартиялари Марказий Комитетлари, ўлка ва область партия комитетлари, СССР Министрликлари ва идоралари, иттифоқдош ва автоном республикаларнинг Министрлар Советлари, ўлка ва область ижроия комитетлари касаба союз ва комсомол органлари билан биргаликда Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида энг юксак натижаларни қўлга киритган ҳамда 1980/81 йил қиш фаслида чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва харид қилишни кўпайтиришнинг ҳамма имкониятларидан фойдаланганлиги учун социалистик мажбуриятни бажаришда шавкатли меҳнат намуналарини кўрсатган чорвачилик ходимларини СССР орден ва медаллари билан мукофотлашга тақдим этишларига рухсат берилди.

Марказий ва маҳаллий газета ҳамда журналларнинг, радио эшиттириш ва телевидение редакцияларига республикалар, ўлкалар, областлар, районлар, колхозлар ва совхозлар, бригадалар ва фермаларда чорвачилик ходимларининг Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси қандай бораётганлигини кенг ёритишлари, ишлаб чиқариш новаторлари — илғорлари тажрибасини ҳар томонлама пропаганда қилиш топширилди.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети Бутуниттифоқ касаба союзлари Марказий Совети ҳамда ВЛКСМ Марказий Комитети қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилиб, КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олишга ҳозирлик кўра бориб, гўшт, сут ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришда янги муваффақиятларга эришадилар ҳамда ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йили топшириқларини бажаришга ўзларининг ҳиссаларини қўшадилар, деб қатъий ишонч билдирадилар.

СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг асосий йўналишлари лойиҳасидан руҳланган Тошкент экскаватор заводи коллективи социалистик мусобақани кун сайин авж олдирмоқда. Корхонада давлат планлари ва зиммага олинган мажбуриятлар шараф билан адо этиляпти. Маҳсулот сифатини яхшилашда юксак марралар эгалланяпти. Бу ерда чиқаётган экскаватор модели мамлакат бўйича энг яхши деб тан олинди. Суратларда: жўнатиш учун тайёрлаб қўйилган янги экскаватор (юқорида), илғор токарь М. Абдурасулов (пастда). У нормани доим ортиғи билан бажармоқда.

В. Тарон фотолари.

МЕХАНИЗАТОРЛАР АҲДИ

БЎКА РАЙОНИДАГИ Фрунзе номли колхоз аъзолари «СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган асосий йўналишлари» тўғрисида КПСС Марказий Комитетининг партия XXVI съездига лойиҳасини қизғин маъқуллаб, қўллаб-қувватлаётирлар. Улар келгуси беш йилликка мўлжалланган улуғвор режаларни амалга оширишга муносиб ҳиссаларини қўшишга қарор қилишяпти.

Хўжалик механизаторлари йўналишлар лойиҳасида «Техника ремонти ва техникага хизмат кўрсатиш сифати, шунингдек, унинг сақланиши яхшилансин» дейилганлигини якдиллик билан маъқуллаяптилар. Чунки трактор ва машиналарни сифатли ремонт қилиш, авайлаб сақлаш улардан юксак унум билан фойдаланиш имконини беради. Бу эса қишлоқ хўжалик ишларини механизациялаш даражасини оширади.

Ҳозирги кунларда дала гвардиячилари техника воситаларини ремонт қилишни жадал олиб бормоқдалар. Илғор механизаторлардан Й. Алиев, Э. Омонов, А. Дадабоев, А. Мирзажоновлар экиш агрегатларини ремонтдан чиқариб қўйдилар. Барча техника воситаларини кўз қорачиғидек асраш чоралари ҳам кўриляпти.

Д. ТЎЛАЕВ.

СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981-1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган асосий йўналишлари тўғрисида КПСС Марказий Комитетининг лойиҳаси умумхалқ муҳокамасида

ИСТИҚБОЛ РЕЖАЛАРИ

ТАКЛИФЛАР, МУЛОҲАЗАЛАР, МУАММОЛАР

АКТИВЛИКНИ ОШИРИШ ОМИЛИ

«Социалистик мусобақани ташкил этиш яхшилансин ва унинг таъсирчанлиги оширилсин, социалистик мусобақа планларини тўла ва ошириб бажаришга, ишнинг юксак сифатли бўлишини таъминлаш, меҳнат унумдорлигини ўстириш, тежамкорлик режимини амалга оширишга қаратилсин».
(Асосий йўналишлар лойиҳасидан).

Партия ва халқ ишига садоқат, меҳнатга ижодий муносабат, коллективизм, ўзаро ёрдам — совет кишиларининг ноёб фазилатларидандир. Бу фазилатларни шакллантиришда социалистик мусобақа катта роль ўйнайди. Мусобақа давомида муҳим социал проблемалар ҳал қилинади, кишиларда коммунистик дунёқараш шаклланади, иш сифати ва самарадорлиги ошади.

Ҳозирги пайтда бошланғич партия ташкилотлари социалистик мусобақани ташкил этиш, мажбуриятларнинг бажарилишини таъминлаш вазифалари билан жиддий шуғулланмоқдалар. Йиғилишларда коммунистлар ўз зиммаларидаги мажбуриятлар қандай бажарилаётгани ҳақида ҳисоб бермоқдалар, ишлаб чиқаришни такомиллаштиришга ёрдам берувчи конкрет таклифлар билан чиқмоқдалар.

Қори Ниёзий номли Ўзбекистон педагогика фанлари илмий тадқиқот институти партия ташкилотининг бўлиб ўтган йиғилишларидан бирида ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йили учун зиммага олинган социалистик мажбуриятлар қандай бажарилаётганлиги атрофлича муҳокама қилинди. Институт коммунистлари йил давомида илмий тадқиқот ишларида актив қатнашиб, бир қатор қўлланма ва монографиялар яратдилар. Айни пайтда улар илғор педагогик тажрибаларни оммалаштиришга ва уларни ғоявий сиёсий ишлар воситасига айлантиришда актив қатнашмоқдалар.

Институт ходимларидан кўпчилиги «Билим» жамияти аъзоларидир. Улар ҳар бир ўқитувчи ва педагогик коллектив онгига партия ва ҳукуматимиз қарорларини етказмоқдалар, ҳозирги замон педагогика фанининг актуал масалалари моҳиятини ифодалаб бермоқдалар. Педагогика фани ютуқларини ва илғор педагогик коллективлар тажрибасини оммалаштириш юзасидан 800 дан ортиқ лекция ва суҳбатлар ўтказилди.

Янги ўқув йилидан бошлаб мактабларда институт олимлари томонидан ишлаб чиқилган ўқув қўлланмалари асосида дарслар ўтишга киришилди. Бу қўлланма ва программаларни тузишда педагогика фанлари доктори А.Зуннунов, педагогика фанлари кандидатлари Ю. Абдуллаев, М. Омилхонова, Ҳ. Асалов, А. Островский каби олимлар актив иштирок этдилар. Институт ходимлари ижодига мансуб «Умумий биология курси бўйича мустақил иш», «Довонни забт этиб», «Ёшлар ўртасида профилактик тарбия» каби ўқув ва методик қўлланмалар педагоглар томонидан муносиб кутиб олинди. Бундан ташқари «Ёшликдан саломатликни асранг», «Абу Али ибн Синонинг педагогик қарашлари», «Ўзбек мактабларининг тайёрлов курсларида рус тилини ўрганиш» каби китоблар чоп этишга топширилди. Умуман бу йил институт олимлари кучи билан 50 номдан ортиқ китоблар тайёрланди.

Мусобақа давомида юқори малакали педагогика фанлари мутахассислари тайёрлаш ишига ҳам алоҳида эътибор берилмоқда. Қисқа давр ичида И. Минбоева, Р. П. Ким, Л. М. Золотова каби ёш олимлар педагогика фанлари кандидати деган илмий даража учун диссертациялар ёқладилар.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: МУСОБАҚАГА РАҲБАРЛИК

Институт олимларининг кўпчилиги партия ташкилоти ўтказаётган ижтимоий-сиёсий ва педагогик тадбирларда актив иштирок этмоқдалар. Улар Сирдарё, Тошкент, Қашқадарё областлари, Тошкент шаҳрида ўтказилган конференцияларда қизиқарли докладлар билан чиқдилар. Ўтказилаётган бундай семинар ва конференциялар халқ маорифи системаси ходимларининг назарий ва амалий билим даражаларини оширишга ёрдам бермоқда.

Шуниси диққатга сазоворки, институт ўтказаётган тадбирларнинг кўпчилигида бевосита мактаб коллективлари ҳам актив қатнашмоқдалар. Бундай ҳамкорлик давомида мактаб педагоглари ўз билим доираларини янада кенгайтирмоқдалар, илғор тажрибаларни ўрганмоқдалар.

Институт партия ташкилоти секторлар ва бўлимлараро социалистик мусобақа якунларини, мажбуриятларнинг бажарилишини барчага маълум қилиб бораяпти. Камчиликлар эса цех партия ташкилотлари йиғилишида рўйирост танқид қилинмоқда, уларни бартараф этиш йўллари кўрсатилмоқда.

Партия ва комсомол сиёсий маориф ўқувида ҳам социалистик мусобақа масаласига алоҳида эътибор берилмоқда. Ўқув машғулотларида тингловчилар мусобақанинг ошкоралигини ошириш, тарбиявий ролини ўстириш юзасидан конкрет таклифларни билдирмоқдалар. Шу таклифлар асосида мусобақа яхши йўлга қўйилган бўлим ва секторлар тажрибаси оммалаштирилмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисидаги» қарорида социалистик мусобақани ташкил этишга талабчанликни янада ошириш зарурлиги уқтирилган. Сир эмас, айрим ҳолларда мусобақани ташкил этишга шунчаки бир иш деб қараладиган жойлар ҳам йўқ эмас. Қуйи ташкилотларда баъзан мажбуриятлар қандай бажарилаётганлиги текширилмайди ҳам. Мусобақани намунали йўлга қўйиш юзасидан коммунистлар билдирган фойдали таклифлар қоғозда қолиб кетади. Институт партия ташкилоти бундай жойларда нисбатан кескин курашмоқда. Шу боисдан ҳам олимлар эришаётган ютуқлар кўлами тобора кенгайиб бормоқда.

М. ОТАҚУЛОВ,
Ф. МУСАЕВ.

«Узбексельмаш» заводи ишчилари деҳқонларга яна бир ажойиб совға тайёрладилар. Заводда оммавий ишлаб чиқарила бошланган «МКФ-6» маркали машина канопни ўриб-йиғиб олишда дала меҳнаткашлари ишини анча енгиллаштиради.
Суратда: «МКФ-6» маркали янги машина.

М. Нуриддинов фотоси.

ТЕХНИКА — ДЕҲҚОН ҚАНОТИ

Бригадамиз аъзолари бу йил пахта тайёрлаш планини икки ҳафта ичида бажардилар. Бу — техникадан самарали фойдаланиш натижасидир. Пахтакорларимиз 60 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 46 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтарган бўлсалар, бу ҳосилнинг 95 процентини машиналар ёрдамида териб олинди.

Пахтачиликни комплекс механизациялаш изчил амалга оширилаётганлиги туфайли мўл ва арзон «оқ олтин» етиштириш имкони туғилмоқда. Асосий йўналишлар лойиҳасида ўн биринчи беш йилликда техника экинлари қатори пахта етиштиришда, тупроққа органик ва минерал ўғитлар солиш ва ўсимликни ҳимоя қилиш воситаларини қўллашда комплекс механизациялаш ниҳоясига етказилиши таъкидланганлиги биз, пахтакорларни қувонтирмоқда. Мен бу моддани **«пахта ҳосилини йиғиштириб олишни механизациялаш даражаси оширилсин»**, деб тўлдиришни таклиф қилардим. Йиғим-теримни механизациялаш учун янада мукаммал ва унумли машиналар ишлаб чиқаришни кўпайтириш ҳам лойиҳада ўз ифодасини топганида мақсадга мувофиқ бўлар эди.

Х. АБДУРАҲИМОВ,
Оққўрғон районидаги Вотинцев номли колхоз бригада бошлиғи.

СЕРУНУМ МАШИНАЛАР КЎПАЯВЕРСИН

КПСС Марказий Комитетининг партия XXVI съездини муносиб кутиб олиш учун умумхалқ социалистик мусобақасини кенг авж олдириш тўғрисидаги қарори совхозимиз ишчилари кучига куч, ғайратига ғайрат қўшди. Шу жумладан, бизнинг бригадамиз аъзолари ҳам ерга чигит ташлашдан бошлаб, то етиштирилган ҳосилни йиғиб-териб олгунга қадар ўзаро ҳамжиҳатлик ва уюшқоқлик билан меҳнат қилдилар.

Натижа кутилганидан ҳам қувончли бўлди. 122 гектар майдоннинг ҳар гектаридан пландаги 31,5 центнер ўрнига 37,5 центнердан хирмон кўтарилди.

Биз қўшни бригада механизатори Усмон Анорбоев билан мусобақалашиб пахта тердик. Бригадамиз хирмонига мавсумда жами 280 тонна дурдона тўкдим.

Шу ўринда пахтакорлар меҳнатини енгил қилаётган конструкторларга ўз миннатдорчилигимни изҳор қилмоқчиман. Чунки, бу йил мен бошқарган ХНП маркали янги пахта териш машинаси жуда кўп афзал томонлари билан илгариги машиналардан фарқ қилади. Масалан, ўтган йили икки қаторли ХВ-1,8 маркали машинада 180 тонна пахта терган эдим. Маълумки, бу машина ғўза тупларида лўппи бўлиб очилган пахтанигина йиғиштириб олади. Янги маркали машина эса эгатлардаги охирги пахтагача тозалаб кетади. Шу туфайли бу йил терган пахтам ўтган йилдагидан 100 тонна ошди.

Бундан ташқари терим машиналарини авайлаб ишлатиш ҳам муҳим аҳамиятга эга. Агар техника ўз вақтида назоратдан ўтказиб турилса, эҳтиёт қилинса, у механизаторларни ҳеч қачон уялтириб қўймайди.

Асосий йўналишлар лойиҳасида ҳам қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини механизациялаштириш даражасини ошириш тўғрисида қимматли фикрлар айтилган. Жумладан, унда шундай дейилади: **«Деҳқончиликда индустриал технологияни жорий этиш учун серунум машиналар зарур туркумининг қувватлари оширилсин ва уларни тайёрлаш ташкил этилсин».** Биз механизаторлар ҳам етиштирилаётган мўл пахта ҳосилини қисқа муддатларда нобуд қилмай йиғиштириб олиш имконини бераётган янги, серунум машиналарнинг кўпайишини истаймиз.

Бригадамиз аъзолари ўн биринчи беш йилликни муваффақиятли бошлаш учун шу кунларданоқ қизғин ишга киришганлар. Барча майдонлар сифатли шудгор қилинди. Техника воситалари баҳорги экиш мавсумига созлаб қўйилмоқда. Ариқ-зовурлар ҳам тозаланмоқда. Коллективимиз ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йилида ҳосилдорликни 40 центнерга етказишга аҳд қилди. Мен ҳам янги, серунум машина билан мавсумда 300 тонна «оқ олтин» теришга сўз бердим.

И. ХОЛБОЕВ.
Оққўрғон районидаги С. Сегизбоев номли совхоз механизатори.

ТАЖРИБА АЛМАШИЛСА, КЎРИК ЎТКАЗИЛСА...

СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг асосий йўналишлари лойиҳасида халқ моддий фаровонлигини оширишнинг ва социал ривожланишнинг кенг программаси ишлаб чиқилган. Партия турли соҳалар қаторида оммавий физкультура ва спортни янада ривожлантиришга катта эътибор бермоқда. Хусусан, асосий йўналишлар лойиҳасида спорт иншоотларидан самаралироқ фойдаланиш қайд қилиб ўтилган. Дарҳақиқат эл саломатлигини таъминлашда спорт иншоотларида ишни яхши ташкил этиш катта самара беради.

Бизнинг «Трактор» стадионимиз спорт ихлосмандларининг севимли масканига айланиб қолди. Ҳозир бу ерда спортнинг 16 тури бўйича секциялар мунтазам ишлаб турибди. Унга тракторсозлар билан бир қаторда «Ташавтомаш» массивининг деярли барча аҳолиси кенг жалб қилинган.

Бизнинг қўлга киритган ютуқларимиз муносиб баҳоланаётир. Стадионимиз бу йил Кўнгилли спорт жамиятлари Бутуниттифоқ Совети спорт иншоотларидан фойдаланиш бўйича ўтказган сиртқи кўрик конкурсида бош совринни қўлга киритди ва жамиятнинг Қизил байроғи ҳамда Фахрий ёрлиғи билан тақдирланди.

Бизнингча, келгуси беш йилликда спорт иншоотларидан самаралироқ фойдаланиш учун ана шундай кўрик-конкурсларни тез-тез ўтказиб туриш керак. **Спорт иншоотлари ўртасидаги сиртқи беллашув республика, область миқёсида ўтказилса, янада мақсадга мувофиқроқ бўлур эди. Шунингдек, стадионлар, спорт иншоотларида тўпланган бой тажрибани кенг оммалаштириш ҳам яхши самара беради.**

Г. САВВИНКОВ,
«СССР 50 йиллиги» номли Тошкент трактор заводи стадиони директорининг ўринбосари.

Коммунистик меҳнат зарбдори Ўрол Шербоев «Узбексельмаш» бирлашмасининг илғор ишчиларидан бири. Моҳир машинасоз шу кунларда 1982 йил ҳисобига меҳнат қилмоқда. Бир ўзи тўрт станокни бошқариб, ҳар сменада нормани икки бараварга етказиб бажармоқда. Ушбу суратда «Ҳурмат Белгиси» ордени кавалери Ўрол Шербоевни кўриб турибсиз.
М. Нуриддинов фотоси.

ҚИШЛОҚДА КОЛБАСА ЦЕХИ

Бўстонлиқ районидаги Сайла посёлкасида яқинда фойдаланиш учун топширилган чўчқачилик комплекси базасида қурилган янги цех чала дудланган дастлабки бир неча тонна колбаса ишлаб чиқарди. Бу ерда механизациялашган линиялар ўрнатилган, гўштни майдалайдиган автоматлар ишлаб турибди. Бир ойда 20 тонна колбаса ишлаб чиқариш учун мўлжалланган цехни қишлоқ кооператорлари қурган.

Тошкент яқинидаги Назарбек посёлкасида жойлашган «Хасково» совхози территориясида колбаса тайёрланадиган цехни монтаж қилиш ниҳоясига етай деб қолди. Бу цех учун гўштни Бўстонлиқдаги, Калинин, Бўка ва Бекобод районларидаги қишлоқ матлубот кооперациясининг чўчқачилик комплекслари етказиб беради.

(ЎзТАГ).

БЕШ ЙИЛЛИК УЧ ЙИЛДА БАЖАРИЛАДИ

ГАГАРИН РАЙОНИНИНГ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МАҲСУЛОТЛАРИ ЕТИШТИРИШНИ АНЧА КЎПАЙТИРИШ ВА ЎН БИРИНЧИ БЕШ ЙИЛЛИК ПЛАНИНИ УЧ ЙИЛДА БАЖАРИШ СОҲАСИДАГИ

ТАДБИРЛАРИ

Гагарин районининг қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари КПСС XXV съезди қарорларини бажара бориб, ўнинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли равишда бажариш учун мусобақалашиб, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ривожлантиришда катта муваффақиятларга эришдилар, дала ва ферма маҳсулотларининг барча турларини етиштириш ва тайёрлаш беш йиллик планларини муддатидан илгари бажардилар.

1976 — 1980 йиллар мобайнида давлатга 290,3 минг тонна пахта сотилди, бу эса тўққизинчи беш йилликдагига нисбатан 57,7 минг тонна кўпдир. Бу йил пахта ҳосилдорлиги гектар бошига 34 центнерга етди, ҳосилнинг 80 проценти машиналар билан териб олинди.

Дон етиштириш тўққизинчи беш йилликдагига нисбатан 2,8 баравар, шу жумладан шоли етиштириш 2,7 баравар кўпайди. Шоли ҳосилдорлиги 1980 йилда гектар бошига 60 центнерга етди.

Қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқлари ҳам мутасил ривожланди. Сабзавот тайёрлаш беш йиллик плани 101 процент, полиз маҳсулотлари тайёрлаш плани 110 процент, гўшт 140 процент, сут 106 процент, тухум тайёрлаш 110 процент бажарилди.

Дон етиштиришни кўпайтиришнинг ўртача йиллик суръатлари бундан аввалги беш йилликдаги даражадан 36 процент, ингичка толали пахта етиштириш 23 процент, гўшт етиштириш 12 процент, сут етиштириш 21 процент, тухум етиштириш 36 процент ошди.

Чорвачиликни ихтисослаштириш ва концентрациялаш тадбирлари амалга оширилмоқда. 2000 бош бузоқ сўқимга боқиладиган хўжаликлараро комплекс ташкил этилди ва ишлаб турибди, 60 минг бош паррандага мўлжалланган паррандахоналар қурилди, чўчқачилик жадал ривожланмоқда.

Гагарин райони меҳнаткашлари партия ва давлатнинг қишлоқ хўжалигини ривожлантириш тўғрисидаги ғамхўрлигига конкрет ишлар билан жавоб бериб, мавжуд резервлар ва имкониятларни ҳисобга олиб, ўн биринчи беш йилликда қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни анча кўпайтириш юзасидан тадбирлар ишлаб чиқдилар ва беш йиллик планларини уч йилда бажаришга қарор қилдилар.

1983 йилда пахта етиштиришни 100 минг тоннага, шу жумладан пахтанинг ингичка толали навларини етиштиришни 85 минг тоннага, дон етиштиришни 100 минг тоннага, гўшт етиштиришни 2,1 минг тоннага, сут етиштиришни 10 минг тоннага, тухум етиштиришни 11,7 миллион донага етказиш мўлжаллаб қўйилди.

Деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ҳажмини кўпайтиришга тармоқни интенсивлаштириш йўли билан ҳам, шунингдек экин майдонларини кенгайтириш йўли билан ҳам эришилади.

1981 — 1983 йиллар мобайнида пахта майдони 9 минг гектарга, бундан Музработ массивида 6 минг гектар ерни ўзлаштириш ҳисобига, 3 минг гектар ер хўжалик ички резервларидан фойдаланиш ҳисобига кенгайтирилади.

Пахтакор хўжаликларнинг сув таъминотини ошириш, минерал ва маҳаллий ўғитлардан, гербицидлардан ва ўсимликларни ҳимоя қилиш воситаларидан фойдаланишни яхшилаш, ғўзани парвариш қилиш агротехникасини ва ҳосилни йиғиб-териб олиш технологиясини такомиллаштириш юзасидан тадбирлар комплекси амалга оширилади.

Фан ва илғор тажриба ютуқлари кенг қўлланилади. Пахта майдонларининг асосий қисмига туксизлантирилган чигит аниқ экадиган сеялкалар билан экилади. Ғўзанинг «С-6037» ва «Ашхобод—25» деб аталган янги серҳосил ингичка толали навлари ялпи жорий этилади.

1983 йилда 28 минг гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 35,7 центнер, илгари суғориб келинган ерларда эса 37,6 центнердан хирмон кўтариш мўлжаллаб қўйилди. Ҳосил теримини механизациялаштириш даражасини 90 процентгача етказиш белгиланди.

Ялпи дон ҳосили 1980 йилга нисбатан 2,4 баравар кўпайтирилади. 1983 йилда шоли етиштириш 60 минг тоннага, маккажўхори дони етиштириш 25 минг тоннага, бошоқли дон етиштириш 15 минг тоннага етказилади. Донли экинларнинг ҳосилдорлиги гектар бошига 62,5 центнерни, шу жумладан бошоқли дон экинларининг ҳосилдорлиги 50 центнерни, дон учун маккажўхори ҳосилдорлиги 83 центнерни ва шоли ҳосилдорлиги 60 центнерни ташкил этади. Ялпи ҳосилнинг ва ҳосилдорликнинг ўсишига шу экинларни етиштириш агротехника даражасини кескин равишда ошириш, серҳосил навлар ва дурагайларни жорий этиш, техника воситаларидан ва моддий ресурслардан самарали фойдаланиш, экин майдонларини кенгайтириш йўли билан эришилади. 1983 йилда районда 16 минг гектар майдонга донли экинлар экилади. бу эса 1980 йилга нисбатан икки баравар кўпдир.

Бошоқли дон экинларидан асосан кузги арпа етиштириладиган бўлади. Дон учун маккажўхори етиштириш индустриал технология асосида ихтисослашган хўжалик ҳисобидаги бригадаларда ташкил этилади. Янги суғориладиган ерларда маккажўхори дони етиштирадиган хўжалик ҳисобидаги бўлим ташкил этиш мўлжаллаб қўйилди.

Шоли экин майдонлари 10 минг гектарга етказилади. 3 минг гектар майдонда янги шоликорлик совхозини ташкил этиш кўзда тутилади, мавжуд совхозларда шоли ҳосилдорлиги оширилади.

Сабзавот —полиз экинлари етиштириш ҳажми уч баравар кўпайтирилади. Бунга шу экинларнинг ҳосилдорлигини ошириш ва майдонларни кенгайтириш йўли билан эришилади.

Жамоат чорвачилиги тез суръатлар билан ривожлантирилади. 1983 йилда 1980 йилдагига нисбатан гўшт етиштиришни уч баравар, сут етиштиришни икки баравар, тухум етиштиришни 4,5 баравар кўпайтириш кўзда тутилмоқда. Шу маҳсулотларни етиштиришни ошириш чорва ва паррандани кўпайтириш, уларнинг маҳсулдорлигини ошириш, чорвачиликнинг ем-хашак базасини мустаҳкамлаш йўли билан таъминланади. 1983 йилда қорамоллар 1,6 баравар, сигирлар қарийб 2 баравар, қўй ва эчкилар 1,2 баравар, чўчқалар 3,9 баравар, парранда 4,3 баравар кўпайтирилади. Ҳар бир сигирдан соғиб олинадиган сут миқдори 3100 килограммга, гўштга топшириладиган қорамолнинг ўртача вазни 465 килограммга етказилади, товуқларнинг йилига 185 дона тухум беришига эришилади. Ҳар бир сигирдан биттадан бузоқ, ҳар 100 бош совлиқдан 110 тадан қўзи, ҳар 100 бош урғочи чўчқадан 2500 та чўчқа боласи олиш мўлжаллаб қўйилди.

Бедапоялар 3220 гектарни ташкил этади, ҳар бир сигирга бир гектар бедапоя тўғри келади. 1983 йилда хашак етиштириш 82,5 минг тоннага, ширали озуқа етиштириш 103,5 минг тоннага етказилади. Ем-хашакка бўлган эҳтиёж 150 процент таъминланади.

Белгиланган тадбирларни амалга ошириш учун сув хўжалиги қурилиши соҳасидаги катта ҳажмдаги ишларни бажариш зарур. Амударё адоғида 6,5 минг гектар янги ерни, Музработ массивида 8 минг гектар ерни ўзлаштириш, «Искра» насос станциясини қуриб битказиш ва уни 1981 йили суғориш мавсумигача ишга тушириш, МК 5—А насос станциясини реконструкция қилиш, Занг каналида ва Амударёда икки босқичли насос станцияларини қуриш лозим.

Бундан ташқари 34 минг киловатт қувватли подстанцияни ва электр линиясини қуриш, янги совхозлар ташкил этиш, совхозларда ишлаб чиқариш, маданий-маиший объектлар ва уй-жойлар қуриш масалаларини ҳал этиш, Оқтош қишлоғида бир секундда 250 литр сув ўтказиш қувватига эга бўлган сув тўплаш узелини, 25 километр узунликдаги магистрал водопровод ва бошқа объектларни ишга тушириш керак.

Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни анча кўпайтириш юзасидан белгиланган тадбирларнинг бажарилиши районнинг ишлаб чиқарувчи кучларини ривожлантириш учун қулай шарт-шароитларни яратиб беради, меҳнаткашлар турмушининг моддий ва маданий даражасини оширишга ижобий таъсир ўтказади.

Район меҳнаткашлари КПСС XXVI съездини ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съездини кутиб олатуриб, зўр ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар, барча моддий-техника ва меҳнат ресурсларини 1981 йилги ва умуман ўн биринчи беш йиллик планларини муваффақиятли бажариш йўлида мустаҳкам замин яратишга сафарбар этмоқдалар.

УШБУ ТАДБИРЛАР РАЙОН ПАРТИЯ-ХЎЖАЛИК АКТИВИ ЙИҒИЛИШИДА МАЪҚУЛЛАНГАН.

ОММАВИЙ-СИЁСИЙ МАКТАБ РАҲБАРЛАРИНИНГ СЕМИНАРИ

ОБЛАСТИМИЗ меҳнаткашлари «СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган асосий йўналишлари» тўғрисида КПСС Марказий Комитетининг партия XXVI съездига лойиҳасини қизиқиб ўрганмоқдалар.

Бу муҳим ҳужжат партия, комсомол сиёсий маорифи ва иқтисодий таълим системасида пропагандистлар томонидан ўтказилаётган қўшимча машғулотларда ўрганилмоқда, ўқув программалари мазмуни билан узвий алоқада ёритилмоқда.

Сиёсий ўқув, иқтисодий таълим системаси, коммунистик меҳнат мактаблари ёки халқ университетларига жалб этилмаган меҳнаткашлар учун эса оммавий-сиёсий мактаблар ташкил этилмоқда. Ҳозирнинг ўзидаёқ областимиз хўжаликларида 70 мингдан зиёд тингловчини қамраб олган 2700 оммавий-сиёсий мактаб ўз ишини бошлаб юборди.

Яқинда область партия комитетининг мажлислар залида оммавий-сиёсий мактаблар раҳбарларининг семинари бўлиб ўтди.

Семинарга йирик партия ташкилотлари секретарларининг идеология ишлари бўйича ўринбосарлари ҳам таклиф этилди.

Семинарда Тошкент темир йўл транспорти инженерлари институти сиёсий иқтисод кафедрасининг мудири, иқтисод фанлари доктори, профессор Э. С. Севликянц «1976—80 йилларда СССР иқтисодий ривожланишининг якунлари ва 1981—1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврда иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг асосий вазифалари», Тошкент қишлоқ хўжалиги институти иқтисод фанлари доктори Н. А. Хан «Ҳозирги шароитда КПСС аграр сиёсати», иқтисод фанлари кандидати, доцент Б. М. Фофанов «Социал ривожланиш ва халқ фаровонлигини ошириш истиқболлари» темаларида лекция ўқидилар, консультациялар бердилар.

Тошкент шаҳри бўйича ўтказилган оммавий-сиёсий мактаблар раҳбарларининг семинарида иқтисод фанлари доктори, профессор Э. А. Акрамов, рус тили ва адабиёти институти сиёсий иқтисод кафедрасининг катта ўқитувчиси М. А. Қодиров ва бошқалар лекция ўқидилар.

Семинар якунида оммавий-сиёсий мактабларда КПСС Марказий Комитетининг лойиҳасини ўрганиш юзасидан методик маслаҳатлар берилди.

Ш. ТУЛАГАНОВ,
область партия комитети Сиёсий маориф уйининг консультанти.

Республикамиз пойтахтидаги 2-пойафзал фабрикасида хўжалик йилини яхши кўрсаткичлар билан якунлаш учун мусобақа тобора авж олапти. Уида тайёрловчи Санобар Йўлдошева фаол иштирок этиб, унумли ишламоқда. Ўз касби бўйича корхонанинг энг яхши ишчиси номини олган бу пойафзалчи анчадан бери ўн биринчи беш йиллик ҳисобига маҳсулот бераяпти.
И. Глауберзон фотоси.

ПАРНИКДА ТАЙЁРЛАНМОҚДА

ТОШКЕНТ РАЙОНИДАГИ Ленин номли колхознинг теплица-парник хўжалиги коллективи 1,25 гектар майдонга эртаги карам уруғи сепиб қўйдилар. Улар эрта баҳорда далаларга ўтказиш учун дуркун кўчатлар тайёрлаб беришга аҳд қилганлар. Парникчилар ҳозир эртаги помидор уруғини сепишга ҳам ҳозирлик кўришмоқда.

Ўн биринчи беш йилликнинг дастлабки йилида мўл сабзавот маҳсулотлари етиштиришга аҳд қилган хўжалик деҳқонлари бошқа кузги-қишки ишларни ҳам авж олдириб юборишган. Улар 177 гектар майдонга эртаги сабзавот экинлари учун эгатлар олиб қўйишди. 25 гектар майдондаги август пиёзи, 10 гектардаги сабзи. 7 гектар ердаги саримсоқ пиёз парвариши қизғин давом эттирилмоқда.

Колхозчилар ер унумдорлигини оширишга ҳам катта эътибор бераётирлар. Хўжаликда махсус ҳосил отряди ташкил этилган. Бу отрядга 8 та транспорт трактори, 2 та юк машинаси ажратиб берилган. Техника воситаларидан самарали фойдаланиш натижасида қисқа вақт ичида далаларга 4 минг тонна маҳаллий ўғит чиқарилди.

Т. ЖЎРАЕВ.

ҚИШЛОҚ БУНЁДКОРЛАРИНИНГ ҒАЛАБАСИ

КПСС XXV съездининг тарихий қарорларини изчиллик билан амалга ошира борган Тошкент область колхозлар қурилиши трестининг коллективи бош пудрат ишлари бўйича зиммасидаги беш йиллик планни муддатидан илгари бажарди. Планда белгиланган 159,5 миллион сўмлик ўрнига 159,8 миллион сўмлик капитал маблағ ўзлаштирилди. Шу жумладан трест бунёдкорлари ўз кучлари билан пландаги 106,6 миллион сўмлик ўрнига 108,3 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишларини амалга оширишди.

Ўнинчи беш йиллик даврида 18 минг бош йирик қорамолга мўлжалланган чорва комплекслари, 285 минг бош товуққа мўлжалланган паррандахоналар, 17800 тонна турли минерал ўғитлар сақланадиган омборхоналар, умумий саҳни 95 минг квадрат метр бўлган турар-жой бинолари, шу жумладан 45 минг квадрат метр кооператив уй-жойлар, 233 минг ўқувчини ўз бағрига олган мактаблар, 6200 кичкинтойга аталган болалар боғчалари ва бошқа маданий-маиший объектлар қуриб, фойдаланишга топширилди.

Қишлоқ бунёдкорлари Асосий йўналишлар лойиҳасидан руҳланиб ўнинчи беш йилликнинг охиригача пландагига қўшимча 5,6 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишларини амалга ошириш мажбуриятини олдилар. Шу маблағ ҳисобига 2 минг бош йирик қорамолга мўлжалланган молхоналар, 12 минг квадрат метр турар-жой бинолари, 550 ўринли болалар боғчалари, 1600 ўринли мактаб, 400 тонна минерал ўғит сақланадиган омборхоналар барпо этилади.

«Облколхозстрой» тресто коллективи КПСС XXVI съездини ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съездини шундай салмоқли совғалар билан кутиб олиш учун ҳар қачонгидан ҳам самарали ишламоқда.

А. ЗОКИРОВ.

А. Абдуллаева «Бўстонлиқ» совхозининг ёш сут соғувчиларидан бири. Қисқа вақт ичида ўз касбини пухта эгаллаб олган бу комсомол қиз қарамоғидаги 22 бош сигирнинг ҳар биридан 3000 килограммдан ошириб сут соғиб олиш учун курашмоқда.

В. Портнов ва В. Кириллов фотоси.

БУГУНГИ ҲАРАКАТ-ЭРТАНГИ БАРАКАТ

ПОЙТАХТ область партия комитетининг 1981 йил мўл ҳосили учун кузги-қишки тадбирлар комплексини ўз вақтида сифатли бажариш ва чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш тўғрисидаги қарори Коммунистик район партия комитетининг кенгайтирилган бюро йиғилишида муҳокама қилинганидан сўнг бу соҳадаги ишлар анча жонланди. Ҳар бир хўжаликда вазифаларни бекаму-кўст бажариш юзасидан конкрет тадбирлар ишлаб чиқилиб, қатъий графиклар белгиланди.

Кузги-қишки тадбирлар комплексининг бажарилиши ва чорва қишловининг бориши устидан назоратни кучайтириш, йўл қўйилаётган камчиликларни ўз вақтида аниқлаб, тезда бартараф этиш мақсадида районда асосий соҳалар бўйича олтита штаб тузилди. Штабларнинг оператив группалари мунтазам дала кезмоқда. Ферма ва чорвачилик комплексларида бўлишиб ҳақиқий аҳволни кузатиб бормоқдалар. Текширув натижалари ҳар ўн кунликда район қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасида атрофлича муҳокама қилинади. Бу йиғилишга оқсаётган хўжаликларнинг раҳбарлари ва мутахассислари таклиф этилиб, ишни жонлантириш йўл-йўриқлари биргаликда белгиланади.

Ишнинг бундай ташкил этилганлиги яхши самара бераётир. Масалан, қишлов бошлангандан сўнг орадан кўп вақт ўтмаёқ Свердлов номли колхозда сут етиштириш суръати пасайиб кетди. Штабнинг оператив группаси зудлик билан аҳволни ўрганиб чиққач, колхоз раҳбарлари ва мутахассислари иштирокидаги йиғилишда атрофлича муҳокама қилинди. Молларга озуқа тарқатишда қишки рационга тўла ўтиш, янги туғилган бузоқларни 15 кунликдан оширмай бўрдоқичилик комплекслари ва зотли ғунажинлар парвариш қилишга ихтисослаштирилган К. Маркс номли колхоз фермасига топшириш тавсия этилди. Шундан сўнг соғин сигирлар маҳсулдорлиги ошди.

КУЗГИ-ҚИШКИ ТАДБИР—МЎЛ ҲОСИЛ ГАРОВИ

«Ўзбекистон» колхозида кузги шудгор бошлангандан сўнг штаб аъзолари текширув ўтказиб, ишнинг сифатсиз бажарилаётганини, айбдорлар ким эканлигини аниқладилар. Сифатсиз ҳайдалган карталар айбдорлар ҳисобидан қайта шудгор қилингач, қолган майдонларда ишнинг сифати ўзгарди.

Умуман, районда пахта ва бошқа экинлардан бўшаган ерларни пешма-пеш шудгор қилиш уюшқоқлик билан бошланиб, барвақт тугалланди. 17550 гектар майдоннинг 6 минг гектари 2 ярусли плуглар билан ҳайдалди. Камқувват ҳисобланган 2500 гектардан зиёдроқ майдонга шудгор олдидан гектарига 20—25 тоннадан органик ўғит солинди.

Бироқ, кузги шудгор пайтида суръатга эътибор кучайтирилди-ю, далаларни ғўзапоялардан тўла тозалаш ишлари устидан қатъий назорат ўрнатилмади. Техника етишмаслиги туфайли кўплаб хўжаликларда ерлар ғўзапояси корчовка қилинмай, ҳайдаб юборилди. Бунинг устига шудгордан сўнг ғўзапояни йиғиштириб олиш учун колхозчилар ва совхоз ишчилари оммавий жалб этилмади.

Об-ҳавонинг ҳозирги қулай келаётганидан фойдаланиб, хўжаликлардаги барча ишчи-кучларини далаларга сафарбар этиб, ғўзапоя қолдиқларини тезда йиғиштириб олиш зарур. Акс ҳолда кўкламда чигит экиш пайтида, ёш ниҳоллар униб чиққач, уларга ишлов беришда ғўзапоя техника воситаларининг унумли ишлашига тўсқинлик қилади. Мурғак ниҳоллар нобуд бўлиб, кўчат сийрак бўлиб қолади.

Яқинда Пискент район партия комитети ва район ижроия комитетининг кузги-қишки тадбирлар комплексини ўз вақтида сифатли ўтказиш юзасидан белгилаган тадбирлари область партия комитети томонидан маъқулланди. Район хўжаликлари айни кунларда пискентликлар тажрибасини кенг муҳокама қилишиб, ўз шароитларига мос ҳолда ижодий фойдаланмоқдалар. Айниқса, кўкламги экиш пайтигача далаларга етарли миқдорда маҳаллий ўғит ташиб чиқариш ишлари яхши йўлга қўйилган.

Район колхоз ва совхозларида 8 та ҳосил отряди ташкил этилган. Уларга 10 та бульдозер, 80 та прицепли трактор, 14 та ўғит юклайдиган механизм ва учта автомашина бириктириб қўйилган. Ҳозир 420 колхозчи ва совхоз ишчиси кунига далаларга 4200—4500 тоннадан маҳаллий ўғит ташиб чиқармоқда.

Хўжаликларда уруғлик тайёрлаш ва уни сақлаш ишлари ҳам чакки эмас. Масалан, уруғлик ғалла, маккажўхори, шоли, каноп етарли миқдорда тайёрланиб, яхши сақланмоқда. Бироқ, беда уруғи ҳали етарлича келтириб қўйилмаган. Шунингдек, ўнбиринчи беш йилликнинг биринчи йилида районда жами 3910 тонна уруғлик картошка экилиши керак. Айни кунда эса 3400 тонна мавжуд, холос. Демак, ҳозирги ғанимат кунларда қолган 510 тонна уруғлик картошкани ҳам келтириб қўйиш, яровизация даврини яхши ўтказиш учун зарур чоралар кўриш лозим.

Район хўжаликларида қишлоқ хўжалик техникасини кўкламги дала ишларига шай қилиб қўйиш учун ремонт ишлари авж олдириб юборилган. Ремонтчилар қатъий белгиланган график-топшириқ асосида иш олиб бормоқдалар. Колхоз ва совхозларда жами 32 та махсус ремонт бригадаси тузилган. Бу бригадаларга жалб этилган 398 механизаторга тажрибали мутахассислар раҳбарлик қилишяпти.

Бу йил район меҳнаткашлари куз ва қиш ойларида суғориш тармоқларини тозалаш бўйича жами 2239 минг куб метр ҳажмида иш бажаришлари лозим. Агар декабрь ойининг бошига қадар бу соҳадаги топшириқ 20 процент бажарилганлигини ҳисобга олсак, район хўжаликларида ариқ-зовурларни тозалашда сусткашликка йўл қўйилмоқда, деб айтиш мумкин бўлади.

Тўғри, колхозчилар, совхоз ишчилари майда суғориш шаҳобчаларини қўл кучи билан тозалашга оммавий сафарбар этилаяпти. Улар юксак унум билан ишлашяпти. Бироқ, район территориясидаги барча ариқ-зовурларни қўл кучи билан тозалаб тугатиб бўлмайди. Бунинг учун мавжуд барча техника воситаларини ишга тўла сафарбар этиш лозим.

Кузги-қишки тадбирларни бажаришга киришилганига 2 ойдан ошган бўлса-да, айрим ташкилотлар ваъда қилган техника воситаларини ҳамон етказиб бермаётирлар. Бугунги кунда топшириқларда белгиланган 22 та ўрнига бор-йўғи 8 та экскаватор ишлаб турибди.

«Промжилводстрой» тресті (бошқарувчиси ўртоқ Исмоилов) бешта экскаватор ажратиб бериши лозим эди. Аммо, ҳеч қандай объектив сабаб бўлмагани ҳолда бу ташкилот бирорта ҳам экскаватор бермади. Шунингдек, «Водспецремонт» тресті (бошқарувчиси ўртоқ Чумаченко), «Узводмеханизация» трестининг 93-механизациялашган кўчма колоннаси (бошлиғи ўртоқ Хусанов) ва бошқа қатор ташкилотлар ҳам ваъдаларини шу кунгача бажармай келаяптилар.

Район меҳнаткашлари ўз кучлари билан қилинадиган барча тадбирларни тез ва соз ўтказишяпти. Шунинг учун ҳам ноябрь ойининг учинчи ўн кунлигида социалистик мусобақада ғолиб чиқишиб, область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроғини қўлга киритишди. Шундай пайтда юқорида номлари қайд этилган ташкилотларнинг масъулиятсизлик қилиб, районни орқага тортаётганлари кечириб бўлмас ҳолдир. Улар бундай аҳволдан тўғри хулоса чиқариб, ишда кескин бурилиш ясашлари, район хўжаликларини зарур техника воситалари билан тўла таъминлашлари лозим.

А. ЙЎЛДОШЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

КУЙБИШЕВ ОБЛАСТИ. Область корхоналарида бу йил 500 миллион сўмлик халқ истеъмоли моллари тайёрланди. У ўтган йилгидан анча кўпдир. Қўл соати, металл идиш, болалар устки трикотажи ишлаб чиқариш топшириғи анча ошириб адо этилди. Суратда: савдо ходими Т. Саморукова «Волжанин» самовари билан.

ОНА-ВАТАН БЎЙЛАБ

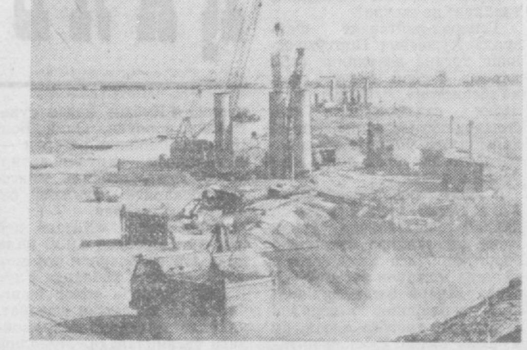

ЎЗБЕКИСТОН ССР. Амударёда икки қўшни мамлакат — СССР ва Афғонистонни бир-бирига улайдиган кўприк қурилмоқда. «Дўстлик кўприги» деб аталадиган бу йирик иншоотнинг узунлиги 800 метр бўлади. У автомобиль ва темир йўллар билан Термиз ва Хайратонни боғлайди.

И. Хўжаев, Р. Шагаев, Ю. Белозеров фотолари. (ТАСС).

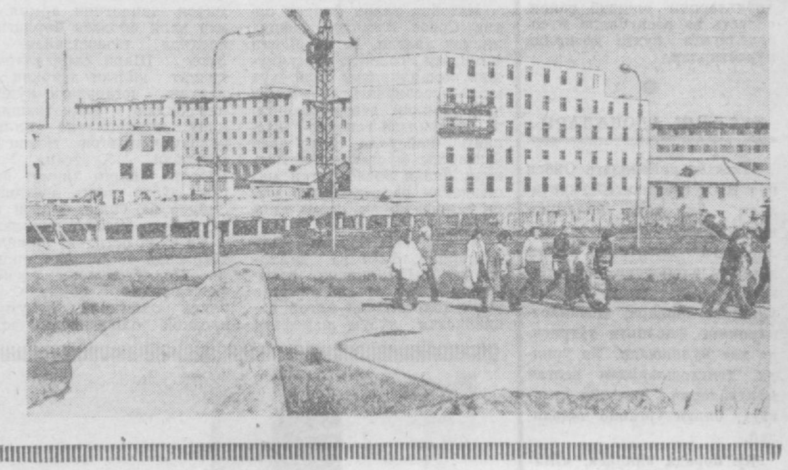

Яқинда Чукотка автоном округи меҳнаткашлари ўз она диёрининг ярим асрлик тўйини зўр шодиёналик билан нишонладилар. Қолоқ чекка ҳисобланган ўлка қисқа вақт ичида таниб бўлмас даражада ўзгариб кетди, йирик-йирик завод-фабрикалар, янги-янги турар-жой массивлари бунёд этилди. Суратда: Анадир шаҳрида қурилаётган йирик панелли уй-жойлар.

А. Палехов фотоси. ТАСС фотохроникаси.

ДЕҲҚОН ЕРНИ — ЕР ЭЛНИ БОҚАДИ

ҚИШЛОҚ меҳнаткашлари ўнинчи беш йиллик якунловчи йилини сарҳисоб қилишга киришдилар. Бу йил колхозимизда ҳам қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини ривожлантириш соҳасида дуруст натижалар қўлга киритилди. Пахтакорларимиз 1050 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 30,8 центнердан хирмон кўтариб, давлатга 3175 тонна «оқ олтин» сотдилар. Бу соҳадаги план ошириб бажарилди. Агар, пахта майдонларимизнинг 700 гектарга яқинини паст-баланд қирликлар ташкил этишини, бундан икки йил илгари ҳосилдорлик атиги 20,4 центнерни ташкил этганлигини ҳисобга оладиган бўлсак, бу колхозчиларимизнинг пахта етиштиришни кўпайтиришда яхши натижага эришганликларидан далолат беради. Шунингдек, кейинги икки йил ичида каноп ҳосилдорлигини 52 центнердан 202 центнерга кўтаришга муваффақ бўлдик.

Бу ютуқларга ўз-ўзидан эришилмади, албатта. Хўжалигимизни қолоқликдан чиқариш учун ўрта звено кадрларини мустаҳкамлашга алоҳида эътибор бердик. Пахта тайёрлаш планларини муттасил бажармай келган, ўз вазифасига совуққонлик билан қараган уч бригада бошлиғи ишдан четлаштирилди. Уларнинг ўрнига махсус ўрта маълумотли мутахассислар тайинланди. Янги бригада бошлиқлари ишончни оқлашмоқда.

Шуни алоҳида айтиб ўтиш керакки, Йўлчи Ҳасанов ва Зиё Лутфиевлар бошлиқ бу бригадаларда икки йил мобайнида ҳосилдорлик 14—15 центнерга оширилиб, гектаридан 34—35 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб олинди.

1978 йили ҳар гектар майдондан бор-йўғи тўққиз центнердан хирмон кўтарган Кўчкинбой Арапов бошчилик қилаётган бригадада 90 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 41 центнердан пахта олиб, колхозда рекорд кўрсаткичга эришилди. Тажрибали пахтакор, Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери Абдували Каримов бошчилик қилаётган 5-бригада аъзолари эса ҳосилдорликни 39 центнерга етказишди.

Илғор бригадалар натижалари хўжалигимиз шароитида ҳам пахтадан мўл ҳосил етиштириш мумкин эканлигини кўрсатади.

Хўжалигимизда пахта, каноп ва бошқа экинлар ҳосилдорлиги ошган сайин колхозимиз экономикаси мустаҳкамланиб боряпти, бу қишлоғимиз меҳнаткашлари турмуш даражасини ошириш имконини бермоқда. 1978 йили колхознинг умумий пул даромади 1 миллион 300 минг сўмни ташкил этган бўлса, у 1979 йили 700 минг сўмга ортди. Бу йил колхоз даромади 2,5 миллион сўмдан кўпайиши мўлжалланмоқда.

«Деҳқон ерни боқади, ер — элни», деганларидек даромадга яраша буромад бўляпти. Бу йил ҳар бир колхозчимизнинг ўртача даромади 3 минг сўмни ташкил этади.

Шу билан бирга колхозимиз аъзоларининг турмуш фаровонлиги ҳам тобора яхшиланиб бормоқда. Ҳозирги кунда барча турар-жой бинолари зилол сув билан таъминланган. Ҳамма уйда телевизор ва радиоприёмниклар мавжуд. Шу кеча-кундузда колхоз территориясини газлаштириш ишлари олиб борилмоқда.

ЙИЛ ЯКУНИ ТАҲЛИЛИ

Йил якунини таҳлил қилар эканмиз, колхозимизда пахта ва бошқа маҳсулотлар етиштиришни анча кўпайтириш учун катта имкониятлар борлигини тўла ҳис этяпмиз. 6 та бригадада пахта ҳосилдорлиги колхознинг ўртача кўрсаткичидан кам бўлди. 2 та бригада пахта тайёрлаш планини бажармай қолди. Бу мавжуд техника воситаларидан, ер, ўғитлардан оқилона фойдаланмаслик, агротехника қоидаларига риоя қилмаслик оқибатидир. Бу бригадаларда ҳосилдорлик лоақал 30 центнерга етказилганда, колхоз бўйича давлатга қўшимча юзлаб тонна пахта сотилларди.

Колхозимиз меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг октябрь (1980 йил) Пленуми қарорларига амалий иш билан жавоб бериш, барча имкониятлардан тўла фойдаланиш ҳисобига келгуси йилда ҳар гектар майдондан 35 центнердан ҳосил олиш, давлатга жами 3350 тонна «оқ олтин» топшириш режаларини белгилашмоқда.

Мўл ҳосил учун курашни шу кунларданоқ қизитиб юбордик. Ерларимизни 30—35 сантиметр чуқурликда сифатли қилиб шудгорлаб қўйдик. Ер ҳайдашдан олдин далаларга кўп йиллик бегона ўтларга қарши гербицидлар сепилди. Экин майдонларининг унумдорлигини оширишга алоҳида эътибор бераётирмиз. 600 гектар ернинг ҳар гектарига шудгорлашдан олдин 100 килограммдан аммофос, 90 килограммдан калий, 8—10 тоннадан маҳаллий ўғит солинди. Камҳосилли майдонлар қўшимча миқдорда ўғитланди. Далаларимизга солиш учун қиш даврида яна 3 минг тонна гўнг жамғарамиз.

Гектар тўла бўлмаса ҳосил ҳам кемтик бўлади. Ортиқча ариқ-зовурлар олинаверса, пайкал ўрталаридан йўллар ўтаверса, ернинг бир қисми «пўстдумба»га чиқиб кетади. Шу мақсадда бу йил карталарни яхлитлаштириш тадбирларини кўрмоқдамиз. Бунинг учун икки-уч пайкалга битта яхлит асфальтланган йўлни туташтирамиз. Бу гектарлар тўлиқ бўлишини таъминлаш билан бир қаторда яхлит пайкалларда техникадан унумли фойдаланиш имконияти туғилади. Натижада қўл меҳнати камайиб, пахтанинг таннархи арзонлашади.

700 гектар қирлик ерларимиз сув насослари орқали суғорилади. Бундан ташқари, паст-баланд пайкалларга уч, ҳатто, тўрт томондан сув таращга тўғри келади. Сув тақчил пайтларда бу ҳол қўшимча қийинчиликлар туғдиради. Шунинг учун қиш даврида яна 4 та насос ўрнатишни режалаганмиз. Бу қирлик ерларимизни суғориш шароитини яхшилайди.

Ҳозир техника воситаларини ремонт қилиш ишларини ҳам бошлаб юбордик. Экиш агрегатлари ҳамда культиваторлар ремонтига алоҳида аҳамият берилмоқда. Тайёр бўлган трактор ва машиналарни қабул қилиб олиш учун махсус сифат комиссияси тузганмиз.

Колхозчиларимиз ўртасида кузги-қишки тадбирларни ўз вақтида ва сифатли ўтказиш юзасидан социалистик мусобақа ташкил этилган. Бу мусобақага ойда икки марта якун ясалиб, ғолиблар колхоз правлениеси, партия, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг кўчма Қизил байроғи ва пул мукофоти билан тақдирланиб келинмоқда.

Деҳқонларимиз қишда ҳам ерни боқиш, бир сўз билан айтганда келгуси йил мўл ҳосилига мустаҳкам пойдевор яратиш учун барча чораларни кўрадилар.

А. ОБИДОВ,
Урта Чирчиқ районидаги «Коммунизм» колхозининг раиси.

ХАЛҚАРО ҲАЁТ
ВОҚЕАЛАР, ФАКТЛАР, ЯНГИЛИКЛАР

СОБИҚ СОЛДАТ ЭСДАЛИКЛАРИ
ЖУРНАЛИСТ ЕН ДАФТАРИДАН

Бу воқеа 1975 йилнинг қишида Деҳлидаги Ҳиндистон миллий архиви ўқув залида бўлганди. «Индиан информейшн» бюллетенининг уруш йилларида чиққан сонларини кўздан кечираётган эдим. Беихтиёр унинг 1944 йил 1 сентябрь сонидаги бир мақола эътиборимни тортди. Мақолада СССР нинг Теҳрондаги элчихонасида совет элчиси М. Максимов Буюк Британия ва Ҳиндистон армиялари офицер ва солдатларига Россияга қурол-аслаҳа, ўқ-дори ва озиқ-овқат ташиб беришда кўрсатган жуда катта хизматлари учун СССР Олий Совети Президиуми номидан мукофотлар топширганлиги тўғрисида хабар қилинган эди. Мақоланинг ёнгинасида кўксиларига Қизил Юлдуз орденини тақиб олган икки ҳарбий йигит фотосурати ҳам босилганди. Улар Ҳиндистон армияси таъминот корпусининг транспорт роталарида хизмат қилишар экан.

Менинг изланишларим зое кетмади. Ўша йили суратда акс эттирилган ҳарбийларнинг бири — Гажендр Сингх билан танишишга, унинг манзарали Шор водийсидаги она қишлоғига боришга муяссар бўлдим. Қишлоқ Непал билан чегарада бўлиб, Деҳлидан 500 километрча узоқда экан.

— 1942 йили, — деб бошлади ўз ҳикоясини собиқ солдат,— қисмимизни Басра шаҳрига юбордилар. Унинг штаби Ханикин шаҳрида эди. Олдимизга Россия жанубида немис босқинчилари билан жанг қилаётган русларга ҳарбий юкларни етказиб беришдан иборат вазифа қўйилган эди. Ханикиндан Ҳамадонгача бўлган йўл жуда оғир бўлиб, Табриз орқали ўтарди. Ўша пайтларда биз кунни тунга улаб ишлар, юк машиналарида ўқ-дори, озиқ-овқат ва бошқа ҳарбий юкларни шунингдек, жут, резина, мис, қўрғошин ва симоб ташир эдик. Ҳаммамиз мазкур иш Совет Иттифоқи учунгина эмас, Ҳиндистон учун ҳам жуда зарур эканлигини яхши тушунардик.

1943 йилда навбатдаги сафарларнинг бирида оғир яраландим. Зим-зиё тун пайти эди. Тоғдаги энг хавфли участкаларнинг бирида юкни тушираётганда немислар Эронга ташлаган қўпорувчиларнинг бири пайт пойлаб орқамдан найза санчиб қолди. Кўзимни очганимда Басрадаги ҳарбий госпиталда ётганимни кўрдим. Озгина даволангач, докторлар узил-кесил тузалиш учун Ҳиндистонга жўнатишмоқчи бўлишди. Мен қатъиян рад этдим. Русларга ҳарбий юкларни ташиб беришга ёрдам кўрсатишга жазм қилган эдим.

Ҳинд солдати совет жангчилари билан бўлган учрашувларини ҳам илиқ бир энтикиш билан хотирлайди.

— Совет жангчилари жуда олийжаноб ва мард кишилар эди, — дейди у, — ватанларини немис босқинчиларидан озод қилишларига сира шубҳа қилмасдим. Ўшанда биринчи марта жанговар постда эркаклар билан елкама-елка турган ҳарбий аёлларни ҳам учратдим. Уларни Ҳиндистон афсоналаридаги қасос худолари Дургаларга ўхшатиш мумкин эди. Ўшанда мен Ватан ҳимоясига ҳатто аёллари ҳам отланган халқни енгиб бўлмаслигини тушунган эдим.

1943 йилнинг иккинчи ярмида қисмимизни Италияга юборишди. Совет ордени билан мукофотланганимни ҳам ўша ерда билдим. Армиядаги хизматларим учун яна бошқа 6 та жанговар мукофот ҳам олганман. Лекин уларнинг ҳеч бири қуролдошим Никкама ва мен сазовор бўлган Совет орденларидек ардоқли эмас.

Айтмоқчи, Сингхнинг дўсти Нараян Рао Никкама истеъфога майор унвони билан чиқибди. Ҳозир у Ҳиндистон жанубида, Тамилладу штатининг тоғли Коннур қишлоғида истиқомат қилмоқда.

Л. МЕТРОХИН,
АПН шарҳловчиси.

ПОРТУГАЛИЯ РЕАКЦИЯСИНИНГ ҲУЖУМИ

ЛИССАБОН, 15 декабрь. (ТАСС). 1977 йилдан бошлаб Португалиядаги ишсизлар армиясига 30 мингдан кўпроқ деҳқон ва қишлоқ хўжалик ишчиси қўшилди. Реакция Португалиядаги апрель революциясининг энг муҳим ғалабаларидан бири аграр ислоҳотни тугатиш мақсадида қилаётган ҳужумнинг натижаларидан бири мана шундай бўлди.

Ердан, машиналардан ва шу кабилардан маҳрум этилаётган қишлоқ хўжалик кооперативлари ва деҳқонларнинг коллектив хўжаликлари реакция ҳужумининг бошқа бир натижасидир. Матбуотда эълон қилинган маълумотларга кўра, қишлоқ хўжалик кооперативлари ва деҳқонларнинг коллектив хўжаликлари фойдаланиб келган 1 миллион 300 минг гектар ернинг сал кам 490 минг гектаридан маҳрум бўлиб қолдилар.

Аграр ислоҳотга қилинган ҳужум натижасида 170 дан ортиқ қишлоқ хўжалик кооперативи ва коллектив деҳқон хўжалиги хонавайрон бўлди. Айни вақтда йирик заминдорларнинг ер-мулклари қайтадан тикланмоқда.

ХИТОЙ ГАЗАНДАЛАРГА ЁРДАМ БЕРМОҚДА

ПЕКИН. Бу ерда Хитой ташқи ишлар министрининг ўринбосари Хань Няньуннинг чет эл журналистлари учун матбуот конференцияси бўлиб ўтди. Пекин Афғонистонга четдан юборилаётган газандаларнинг тўдаларига қурол-яроғ етказиб бераяптими?— деган саволга министр ўринбосари «ҳа» деб жавоб бериб, риёкорлик билан, Хитой раҳбарлари бундай «ёрдам беришни ўз бурчи» деб ҳисоблайди, деди. Шу тариқа Хитойнинг юқори мансабдор вакили АҚШнинг империалист доиралари ва Покистон билан бир ёқадан бош чиқариб ҳаракат қилаётган Пекин раҳбарлари Афғонистон Демократик Республикасининг қонуний революцион ҳукуматига қарши қўпорувчилик ишларида қатнашаётганликларини тан олди.

(ТАСС, 15 декабрь).

УЙСИЗЛАРГА ҚАРШИ ПОЛИЦИЯ БЕДОДЛИГИ

ҒАРБИЙ БЕРЛИН, 15 декабрь. (ТАСС). Бошпанасиз қолган бир гуруҳ ёшлар Кройцберг районида бўш турган бинолардан бирига кўчиб кириб жойлашиб олган эдилар. Ғарбий Берлин маъмурлари бунга жавобан полицияни ишга солдилар. Таёқлар ва кўзни ёшлантирувчи газ тўлдирилган гранаталар билан қуролланган юзлаб полициячилар бу бебошликда қатнашдилар.

Икки ўртада чиққан тўқнашув теварак-атрофдаги кўчаларга ҳам ёйилди. Натижада ўнлаб киши жароҳатланди, 50 дан ортиқ киши қамоққа олинди.

Демократик матбуотнинг уқтириб ёзишича, бу можаролар ғарбий Берлинда «уй-жой муаммоси кескин тус олганлигининг ва вужудга келган аҳволдан аҳолининг норозилиги тобора кучайиб бораётганлигининг» оқибати бўлди.

Исроил ҳарбийлари ҳамда Ливан халқига сотқинлик қилган Ҳаддад тўдалари Жанубий Ливан аҳолисига қарши жиноятларини давом эттирмоқдалар. Уларнинг артиллерияси ва ракета қурилмалари Тир ва Сайда шаҳарларини, фаластинлик қочоқларнинг Рашидия, Аль-Бас, Бурж Аш-Шимолий каби лагерларини ўққа тутмоқдалар. Натижада ўнлаб турар-жойлар, касалхона ва мактаб бинолари, маъмурий муассасалар вайрон бўлди. Суратда: Бурж Аш Шимолий лагери.

АДН—ТАСС фотоси.

БИЗНИНГ АХБОРОТ

КОЛХОЗ СПОРТЧИЛАРИ

«Уч юлдуз». Янгийўл районидаги уч марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳамроқул Турсунқулов номли колхоз футбол командаси шундай деб аталади. Хўжаликнинг чарм тўп ихлосмандлари кўп марта район биринчиликларида ғолиб чиққанлар. Бу йил эса «Уч юлдуз» область биринчилиги ғолиби қаторида келгуси йилда футбол бўйича республика чемпионатида қатнашиш ҳуқуқини қўлга киритди.

Хўжаликда спортнинг бошқа турларини ҳам ривожлантиришга эътибор беріляпти. Ҳозир колхозда волейбол, қўл тўпи, енгил атлетика, стол тенниси, шахмат-шашка тўгараклари ишлаб турибди. Чим устида хоккей бўйича қизлар командаси ташкил этишга киришилди. Қишлоқ ёшларидан 600 нафардан кўпроғи жисмоний тарбия ва спорт билан мунтазам шуғулланади. Уларнинг кўпчилиги разрядли спортчилар, ГТО нишондорларидир.

Москва Олимпиадасига бағишлаб хўжаликда «Кичик олимпиада» мусобақалари ўтказилди. Бу спортчилар сонини янада кўпайтиришга хизмат қилди.

Қишлоқ спортчилари ҳозир тинимсиз машқларда маҳоратларини ошириб район, область ва республика мусобақаларига пухта ҳозирлик кўраётирлар.

●

ДЎСТЛИК АЛОҚАЛАРИ

Пискент районидаги Ойбек номли 5-ўрта мактаб ўқувчилари бир неча йиллардирки иттифоқимиз турли бурчакларидаги пионерлар билан дўстлик алоқалари ўрнатишган. Улар ўз дўстларига ўқиш ва ишлари, ташкилотларининг фаолияти тўғрисида хат йўллашади. Ўз ўрнида тенгдошларидан келган мактубларни ҳам зўр қизиқиш билан ўрганиб чиқадилар.

Бу борада айниқса, «Жаҳон болаларига қуёш сочсин бирдек нур» — шиори остида иш олиб бораётган «Қуёш» деб номланган интернационал дўстлик клуби аъзоларининг ишлари таҳсинга сазовордир. Клуб пионерлари Москва, Киев, Ульяновск, Ашхобод каби шаҳар пионер ташкилотлари билан мустаҳкам алоқа ўрнатишган.

Яқинда москвалик пионерлар клуби музейга доҳиймиз В. И. Ленин, улуғ рус ёзувчиси Л. Н. Толстой портретини эсдалик сифатида юборишди.

●

КИТОБ—БИЗНИНГ ДЎСТИМИЗ

Калинин районидаги кутубхоналарда хизмат кўрсатиш маданияти яхши йўлга қўйилган. Зиё масканларида тез-тез китобхонлар билан учрашувлар уюштирилмоқда. Бу йил 40 га яқин ана шундай учрашув бўлиб ўтди.

Бундан ташқари районда кўчма кутубхоналар ташкил этилмоқда. Ҳозирги кунда 65 та ана шундай кутубхона турли саноат корхоналарида, теплица хўжаликларида ишчи-хизматчиларга хизмат кўрсатмоқда. Районда ўсиб бораётган аҳоли талабини ҳисобга олган ҳолда кутубхоналар фонди ҳам йилдан-йилга бойиб боряпти. Шу йилнинг ўзида бу фонд 25400 донага ошди.

М. ЗАРИПОВ.

ТАҚРИЗ

ҚАЛБ ХОТИРАСИ

Эртакка ўхшаш ҳақиқат бу, йўл ёқасида чурукка ўралиб, ғужанак бўлиб қотиб қолган гўдак жасадини очликдан кўз юмган, кўчакўйдан йиғиштириб олинган кишилар қатори шаҳар қабристонига келтириб ташлайдилар. Мурғак «жасад» ер тафтидан исиб, ичтерлама дарди чекиниб ҳаётга қайтади. Қабристонда истиқомат қилувчи қоровул чол уни бағрига олиб парваришлайди.

Бола оёққа туриши билан, хайри-эҳсондан куни зўрға ўтаётган чол уни бир бойга хизматкор қилиб беради. Икки ёшида онасидан, беш ёшида отасидан ажралган шўринг қурғур етим бойларнинг шафқатсизлигини биларди. Шундан ўзининг нимжонлигини, жуссаси кичкиналигини, устига-устак бошпанасизлик ва очлик бор куч-қувватини сиқиб олганлигини билдирмасликка тиришар, туну кун тинмай ишларди...

Хўш, кейинчи? Боланинг тақдири не кечди?

Генерал-лейтенант Файзулла Хўжаевич Норхўжаевнинг хотира асарининг («50 лет на боевом посту», изд. «Ўзбекистон», 1980) дастлабки саҳифаларини ўқиш биланоқ туғилган қизиқиш ва ҳаяжон, то унинг сўнгги варағигача китобхон диққатини ўзига тортади.

Ўзбек совет адабиётида Улуғ Ватан уруши мавзуси кўплаб китобларда турли жанр ва савияда тасвирлаб берилган бўлса ҳам, бевосита унда иштирок этган ўзбек саркардалари ёзган ҳужжатли асарларнинг деярлик йўқлигини ҳисобга олсак, бу мўъжаз китоб ўзбек жангномасида катта воқеадир.

Китобда эллик йилдан ортиқ Совет Армияси сафида хизмат қилган, В. И. Ленин номидаги Тошкент Умумқўшин командирлари олий ўқув юрти курсантлигидан масъул қўмондонлик лавозимларигача кўтарилган генерал-лейтенант Файзулла Норхўжаев ўзига хос мустаҳкам хотира кучи билан босиб ўтган машаққатли ва сермазмун умри саҳифаларига назар ташлайди.

Бу йўлдаги кўрган-кечирганларини, факт ва далилларни, кўпчиликнинг эътиборига лойиқ саралаб олинган воқеа-ҳодисаларни автор социалистик тузум шарофати билан ёрқин истиқболга эришган кўпмиллатли совет халқи Улуғ Ватан урушида намойиш этган буюк жасорат билан муштарак ҳолда эслайди. Бу билан асардаги хотиралар фақат ёлғиз бир юракнинг эмас, балки у пайванд бўлган она Ватаннинг, бепоён юрт, асрий орзулари рўёбга чиққан музаффар ўзбек халқининг хотираси янглиғ таъсири ортади.

Уруш вақтида Ўзбекистонда тузилган 5 та миллий отлиқлар дивизияси, 9 та алоҳида ўқчи бригадасининг жангга қандай отланганини, фронтдаги қаҳрамонликлари илиқ таассурот уйғотади. Шу билан бирга 152-гвардиячи танкка қарши артиллерия полки, 4-Кубань казак суворийлар корпуси, Олий Бош Қўмондонликнинг резерви — 4-гвардиячи қирувчи артиллерия бригадасининг жанговар ишларига муаллиф батафсил тўхталади.

Китобнинг «Ҳасан» деб номланган бобида 1938 йили япон агрессорларини тор-мор этиш, кейинги бобларда Улуғ Ватан урушида совет жангчилари кўрсатган жасорат, уларнинг оммавий қаҳрамонлиги тасвирланади. Муаллиф Совет Армияси — халқ армияси эканлигини, армия билан халқ иродаси бирлигини алоҳида таъкидлайди. У Узоқ Шарқ сарҳадларида хизмат қилган даврини эсларкан, чегарадаги қўшинлар билан меҳнаткашларнинг ҳамкорликда қилган қаҳрамонликлари тўғрисида сўзлайди. Хусусан, Узоқ Шарқда бирга хизмат қилган дўсти, катта лейтенант Зайцев ва унинг оиласи ҳақида меҳр билан гапирилади.

Ўз қўли остидаги кишилар тўғрисида ғамхўрлик қилиш Ф. Норхўжаевнинг ажойиб фазилатидан биридир. Бу улкан одамийлик, бу умуминсоний олижанобликлар эсдаликларнинг асосий мағзини ташкил этади. Солдатдан тортиб саркардаларгача уни севади ва ҳурмат қиладилар.

Файзулла Норхўжаевнинг номи тарихда ҳарбий жасорат намунаси сифатида ҳам қолади. Китобда тасвирланган озодлик жангида Ф. Норхўжаев ва унинг қуролдошлари кўрсатган қаҳрамонликларни, тадбиркорликни, матонатни тасаввур этиб, киши шундай фикрга келади. Файзулла Норхўжаев ҳар қандай шароитда ҳам ишбилармон, чинакам командир, хушфеъл, меҳнатсевар инсон сифатида намоён бўлади. Оғир онлар ҳақида ҳикоя қилганда ҳам муаллифнинг оптимистик руҳи сезилиб туради, унинг бекиёс меҳнатига, доно ечимига ҳурмат ва қизиқиш уйғонади. Ҳасан кўлида, Мўғулистоннинг Халхингол районида, Улуғ Ватан урушида Жанубий-Ғарбий, 3-Украина, 1-Белоруссия фронтларида, Ўзбек ўқчи артиллерия бригадасида взвод командирлигидан бошлаб дивизия ва армия артиллерияси қўмондони даражасигача хизмат қилган, Қизил Байроқли Туркистон ҳарбий округи қўмондонининг ўринбосари бўлган, асримизнинг энг йирик воқеаларида фаол иштирок этган кўзга кўринган саркарда ва жамоат арбоби Файзулла Норхўжаев ҳамиша коммунистга хос принципиаллик билан камтарона яшаганини кўрамиз.

У урушни солдат кўзи билан кўриб, солдат тили билан ҳикоя қилади. «Менинг касбим — Ватанни ҳимоя қилиш,— дейди у,— шу билан фахрланаман!».

Хотира соҳиби асарда мураккаб ҳарбий операцияларга тайёргарлик ва уни ўтказиш вақтида жанг тақдирини ҳал этишга қодир ҳарбий бошлиқ сифатида эмас, балки урушнинг бутун мураккабликларини, азоб-уқубатларини кўрган барча қўмондонлар, улуғ совет халқининг бир бўлаги, уларнинг иродасини амалга ошираётган бир фарзанд сифатида гавдаланади. Совет қўмондонларининг бир-бирига ўзаро ёрдами ҳақида ёрқин мисоллар келтиради. Ўқувчи кўз ўнгида мураккаб шароитларда принципиаллик ва қатъийлик кўрсатган Г. К. Жуков, С. К. Тимошенко, А. Василевский, Собир Раҳимов каби саркардаларнинг ёрқин қиёфаси намоён бўлади.

Уруш бўлиб ўтганига анча вақт бўлди. У узоқлашган сари буюк жасорат, тарихий ғалабанинг аҳамияти тўлароқ ва равшанроқ англашилади. Ўша суронли кунлар халқимиз учун ҳар жиҳатдан буюк имтиҳон бўлганини ёш авлодга тез-тез ва батафсилроқ ҳикоя қилиб бериб туриш зарур.

Китоб давомида Файзулла Норхўжаевнинг довюрак, фидокор, топқир совет жангчилари қаторида урушнинг қийин ва қаҳрамонликларга тўла йўлларини босиб ўтиб Москвадан Сталинград, Кубань чўллари, Украина шаҳар ва қишлоқлари, Польша, мағлуб Германия, Берлингача бориб, урушдан кейин ҳам ҳарбий хизматни давом эттирганини, Ватан мудофаасини, халқ хўжалигини тиклаш ва ривожлантиришда фидокорона меҳнат қилганини, 1973 йилда истеъфога чиқиб, ҳозиргача Ўзбекистон тарихий ва маданий ёдгорликларини муҳофаза қилиш жамияти раисининг ўринбосари бўлиб ишлаётганининг гувоҳи бўламиз.

Ўзининг жанговар ҳамда намунали жамоат ишлари эвазига партия ва ҳукуматимиз томонидан муносиб тақдирланган, ёрқин тақдир эгаси «Совет Армияси генерал-лейтенанти» деган юксак унвонга сазовор бўлган, кўксида Ленин ордени, 4 та «Қизил Байроқ», «III даражали Суворов», «I-даражали Ватан уруши», «Қизил Юлдуз», «Ҳурмат белгиси» орденлари, қатор медаллар ва бошқа қардош халқлар орденлари порлаган, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига сайланган саркарда ўз эсдаликларини давом эттириб ҳаёт йўлининг урушдан кейинги босқичларини ҳам ёзишга, ҳарбий-ватанпарварлик темасида ўзбек совет адабиётини янги бир асар билан бойитишига умидвормиз.

«Тинчланма, хотира!» — дейди атоқли шоира Зулфия ўзининг бир шеърида.— «Одамларни тинчлик учун курашга чорла!». Файзулла Норхўжаевнинг китоби ана шу одил чақириққа жавобан Буюк Ғалабанинг 35 йиллигига муносиб армуғондир.

Ҳозир Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз Флоти энг янги замонавий техника билан таъминланган. Дунёнинг турли бурчакларида қурол билан ўйнашаётган, агрессив планлар тузаётган тинчлик душманлари иккинчи жаҳон урушининг тарихига, 1945 йил сабоқларига қайта-қайта назар ташлаб қўйишлари керак. Китоб коммунистик ғояларнинг енгилмас кучини, адолатнинг ҳамиша ғолиб келишини ёдга солувчи бир хотирадир.

Инсон ўз олдида, халқи олдида ҳамиша бурчли. Китоб ана шу бурчга садоқатни, уни тўла бажаришга интилишни тарбиялашга ёрдам беради, юксак ватанпарварликка ўргатади. Бугунги қуёшли кунимиз фидокорлари, қаҳрамонлари хотирасини ҳеч қачон унутмаслик, озодлик учун жангда жалок бўлганлар хотирасини ҳамиша ҳис этиш, ҳеч қачон она Ватанимиз тақдирига лоқайд бўлмаслик, муқаддас чегараларимизни дахлсиз сақлаш; агар керак бўлса ҳаётни бағишлаш, ҳар доим коммунистик сафларда бардам бўлиш дарси — бу китоб. Асар ҳар бир ёш ватанпарварда шу олижаноб хусусиятларнинг таркиб топишида муҳим роль ўйнайди.

Бу ажойиб хотира ўзбек тилида ҳам нашр этилади, русча иккинчи нашри яна ҳам тўлароқ, батафсилроқ бўлади деган умиддамиз.

Расул РАҲМОНОВ.

Тошкент медицина институти малакали кадрлар тайёрлаш масканларидан биридир. Суратда: патология кафедрасида профессор М. С. Абдуллахўжаева машғулот олиб бормоқда.

В. Таран фотоси.

ФАН ВА ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

ЛАЗЕРНИНГ КУЧИ

БЕЛОРУССИЯ олимлари яратган «Цвет» лазери энг уста жарроҳларнинг ҳам қўлидан келмайдиган мураккаб операцияларни қилишга имкон беради.

Лазернинг ғоят ўткир ва нозик нури жарроҳга «сариқ доғ» деб аталадиган кўз қисмида ҳам операция ўтказишда ёрдамга келди. Шу «сариқ доғ»нинг юзаси атиги бир квадрат миллиметр эканлиги ҳисобга олинса, бу нақадар қалтис операция эканлиги тўғрисида тасаввур ҳосил қилиш мумкин.

Ундан ташқари, янги лазерли аппарат билан иш кўраётган врач содир бўлиши эҳтимолда тутилган хатолардан холидир. Негаки, худди шу мослама программасида операция вақтида юзага келиши мумкин бўлган тасодифларнинг ҳамма вариантлари ва уларга қарши нималар қилиш лозимлиги белгилаб қўйилган.

ТЕНГИ ЙЎҚ КУНГАБОҚАР

БУ йил баҳорда Украина далаларида кунгабоқарнинг «Рассвет» деб номланган янги гибриди экила бошланди.

Бу нав ҳосилдорлиги ва сифати жиҳатидан бошқа навлардан тамомила ажралиб туради. Бир гектар майдондаги шундай кунгабоқардан 160 килограмм мой олиш мумкин.

Бу нав кунгабоқарларнинг бўйи бир хил узунликда, яъни уни машина ёрдамида йиғиштириб олиш мумкин. Шу боисдан мутахассислар «Рассвет»ни катта-катта майдонлардагина етиштириш афзал, деб ҳисоблайдилар.

ТУЯ ВА ҚУЛОН

КАСПИЙБЎЙИ шимолий зонасида махсус туячилик фермаларидан кўплаб шифобахш сут, гўшт ва жун олинмоқда. Яқинда шу атрофдаги қумлик жойда Қозоғистонда биринчи туячилик комплекси ҳам ишга туширилди. Бу механизациялашган хўжалик бир юз эллик бош туя боқиш учун мўлжалланган.

Балхаш кўлидан жануброқда эса қулонларни сақлаб қолиш ва кўпайтириш мақсадида алоҳида қўриқхона ташкил этилмоқда. Бу ерга қулонлар Орол денгизидаги Борса-келмас оролидан ҳайдаб олиб келинади.

Мазкур оролга номи «Қизил китоб»га ёзилган қулон галалари бундан чорак аср бурун Туркманистондан олиб келинган эди.

Тиббиёт хазинасидан

ЁШЛИК ВА ҲАЁ-ҲАЁТ ГУЛИ

Хушбичимлик ва гўзаллик бадиий гимнастика, акробатика, рақс тушиш, сузиш, теннис ёки баскетбол ўйнаш натижасида қўлга киритилади.

И. М. Саркизов-Серазини.

●

Гўзал юз ва чиройли кўриниш кўнгилда шодлик пайдо қилур.

Умар Абулқосим Маҳмуд ибн аз-Замахшарий

●

Чин гўзаллик — доим меъёр билади.

В. И. Мухина

●

Гўзал бордир гўзаллардан зиёда,
Унинг хизматида тургинг келади.
Одобли, икромли, хушхулқ, озода,
То ўлгунча бирга юргинг келади.

Маҳтумқули.

●

Гўзаллик кексани ҳам ёш кўрсатади.

В. Шекспир.

●

Ҳар доим ёшимизга монанд иш тутайлик

Гораций.

●

Беш хил аёллар учун азият чекса арзийди: олижаноб, покиза ва гўзаллар учун; ақлли, қаноатли, иффатли, вафолилар учун; бутун ҳаракатларини ўйлаб қиладиган, эрининг борида ҳам йўғида ҳам ҳурматлаб, ўзини ва номусини сақлаганлар учун; яхши ва ёмон кунларда фидокор бўлишни ўзларига шиор қилиб олганлар учун; юзидан кулги аримайдиган, тили ширин, қўли баракали, қадами қутлуғ бўлганлар учун.

Калила ва Димна.

●

Шарм-ҳаёдан яхшироқ безак йўқ.

Суқрот.

●

Сўрадим: Ёшларга нима яхши?
Айтди:—Ҳаё ва ботирлик.

«Мажмуаи ҳикоят»дан

●

Шарму ҳаё ниқоби билан ёпилган чеҳра қутида сақланган қимматбаҳо гавҳарга ўхшайди. Шарму-ҳаёси бўлмаган одамдан яхшилик умид қилинмайди.

В. Гёте.

●

Дили ёшнинг умри ёш.

Ўзбек мақоли

●

Икки нарса йўқолганидан сўнг қадрланади: соғлиқ ва ёшлик.

Араб мақоли

●

Ақлсиз гўзал, лойга тушган япроққа ўхшайди.

Молдован мақоли.

●

Гўзаллик бамисоли тож, ҳаммага ҳам насиб бўлавермайди.

Озарбайжон мақоли

●

Ёшлик бир марта келади, гўдаклик икки марта.

Фин мақоли.

Тўпловчилар: З. Эгамбердиев ва З. Эгамбердиева.

Спорт

КУМУШ СОВРИНДОРЛАР

Олмаота шаҳридаги «Октябрь 50 йиллиги» спорт саройида оғир атлетика ва кўпкурашнинг айрим турлари бўйича СССР кубоги ва мамлакат чемпионати давом этаётир. Мусобақаларда 18 та команда қатнашмоқда. Республикамиз полвонлари олдида масъулиятли вазифа турипти. Улар ўтган йили ўн учинчи ўринни эгаллаган бўлсалар, бу йил кучли саккизликка кириш ниятидалар.

Полвонларимиз орасида биринчи бўлиб 82,5 килограммгача вазн категориясида баҳслашган Л. Куртаметов муваффақият қозонди. У даст кўтаришда 162,5 килограмм натижа кўрсатиб, кўксига биринчиликнинг кумуш медалини тақди. Л. Куртаметов қўшкураш мусобақасида ҳам иккинчи натижани кўрсатди.

Республикамизнинг яна бир вакили армиячи Л. Плохой ҳам 90 килограммгача бўлган вазнлилар баҳсида иккинчи ўринни эгаллади. У 175 килограммли штангани даст кўтарди. Агар XXII олимпиада ўйинларида мусобақанинг шу турида 170 килограммли натижа кўрсатилган бўлса, Олмаотадаги мусобақаларнинг нақадар юксак савияда ўтаётганлиги маълум бўлади.

Оғир атлетикачиларнинг мусобақасида, ҳозирча республикамиз вакиллари умумкоманда ҳисобида олтинчи ўринни эгаллаб турибдилар.

УНВОН МУБОРАК

СССР Министрлар Совети ҳузуридаги физкультура ва спорт комитети енгил атлетика судьяларидан бир группасига фахрий судья унвонини берди. Фахрий унвонга сазовор бўлганлар орасида тошкентлик Олег Андреевич Федорченко ҳам бор. Устоз спортчини кўпсонли газетхонлар номидан юксак унвон билан муборакбод этамиз.

ШАШКА МЎЪЖИЗАСИ

Эркаклар ўртасида рус шашкаси бўйича мамлакат 40-чемпионати Гродно шаҳрида давом этаётир. Унда республикамиз вакили Марк Фозилов турнир жадвалидаги мавқеини бирмунча ўнглаб олди. У дастлаб ленинградлик гроссмейстер В. Литвиновичдан бир очко орқада қолаётган эди. Вакилимиз сўнгги уч ўйинда 2,5 очко жамғариб, пешқадамга етиб олди. Ҳозир олдинда икки спортчи бораётир.

М. Фозилов тўртинчи турда Симонянни мағлубиятга учратди. Бешинчи турда Фозилов—Максимчук баҳсида дуранг натижа қайд қилинди, олтинчи турда вакилимиз Тоомнинг устидан ғалаба қозонди.

Реклама ва эълонлар

КУЙ-ҚЎШИҚ ШАЙДОЛАРИГА!

ОҲАНГЛАР СЕҲРИГА БАНД БЎЛГАН КУЙ-ҚЎШИҚ ШИНАВАНДАЛАРИНИ

ТОШКЕНТ ОВОЗ ЁЗИШ СТУДИЯСИ

ХИЗМАТЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИШГА ТАКЛИФ ЭТАМИЗ

Сиз юборган мактублар (уй адреси, почта индекси, фамилия, исм, отасининг исми, шунингдек, музика асарининг номи, магнитофон лентасининг типи, метражи ва тезлиги аниқ кўрсатилган бўлиши шарт) **бўйича овоз ёзиш студиясида Сизга исталган тип ва метраждаги магнитофон лентасига ёки студияда доимо мавжуд бўлган компакт-кассеталарга моно- ва стереофоник ёзувларни ёзиб беришади.**

Сизга Самарқанд. Бухоро, Тошкент манзаралари акс этган ёки буюртмачининг фототасвири туширилган бадиий жиҳозланган монофоник пластинкаларни тайёрлаб беришлари мумкин. Буюртмачининг фототасвири туширилган пластинка тайёрлаш учун аниқ, букилмаган, ғижимланмаган, камида 6х9 см. катталикдаги фотосурат юборилиши керак.

Буюртмалар почтада пул тўлаб олиш йўли билан бажарилади ва Совет Иттифоқининг исталган аҳоли яшайдиган пунктига юборилади.

Ёзувнинг сифатли бўлиши учун буюртмалар фақат студиянинг магнитофон лентасига ёки компакт-кассетасига ёзилади.

Буюртмалар «талаб қилиб олингунича» адресига юборилмайди.

Прейскурант бўйича хизмат баҳоси:

1 дона пластинка тайёрлаб бериш — 90 тийин.

1 дона буюртмачининг фототасвири туширилган пластинка тайёрлаб бериш — 1 сўм 55 тийин.

магнитофон лентаси ва компакт-кассетани ҳисобга олмаган ҳолда магнитофон ёзуви: —

монофоник ёзувнинг 1 минути — 09 тийин;

стереофоник ёзувнинг 1 минути — 13 тийин.

Хатларингизни кутамиз!

Бизнинг адрес: 700015, Тошкент шаҳри, Полторацкий кўчаси, 29-уй.

МОСКВА ШАҲРИДА

30 ДЕКАБРДА

1966 йилги 3 процентли Давлат ички ютуқли заёми бўйича

116-ЮТУҚЛАР ТИРАЖИ ЎТКАЗИЛАДИ

1966 йилги 3 процентли Давлат ички ютуқли заёми аҳолининг пул жамғармаларини сақлашнинг қулай ва фойдали формасидир.

Ютуқлар 20 сўмлик облигацияларга 5 минг, 2 минг 500, 1 минг, 500, 100 ва 40 сўм қилиб белгиланган. 10 сўмлик облигацияларга ютуқнинг ярми тўланади.

Ҳар бир 100 миллион сўмга умумий суммаси 512 минг 560 сўмлик 9 минг 400 та ютуқ ўйналади.

Заём облигациялари ҳамма омонат кассаларида сотилади ва сотиб олинади.

3 процентли Давлат ички ютуқли заём облигацияларини сотиб олинг!

СССР Давлат Меҳнат омонат кассаларининг Тошкент область бошқармаси.

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Мультфильм. 10.30 — Спектакль. 11.55 — Концерт. 12.40 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильм 15.50 — Жонажон табиат. 16.10 — Бу менинг қалбимда эди. 17.15 — Россиянинг ташқи сиёсати тарихидан. 17.35 — Қиш эскизи. 17.45 — Меҳнат шон-шуҳрати байроқдорлари. 18.00 «Известия» газетаси соврини учун хоккей бўйича халқаро турнир. ЧССР — Швеция. Танаффус пайтида Дунё воқеалари. 20.30 — Фан оламида. 21.00 — Концерт. 21.30 — Время. 22.00 —Хоккей «Известия» газетаси соврини учун халқаро турнир. СССР—Финляндия терма командалари. Танаффус пайтида Дунё воқеалари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I

11.30 — Адабиётдан ўқув кўрсатуви. 12.00 — Ўз орбитангни топ. Фильм. 12.30 — К. Яшин драматург. 13.00 —Алангали йўллар. Бадиий фильм. 1-серия. 17.55 — Сўз кетидан сўз келар. 18.15 — Камалек. 18.45 — В. С. Митрофанов хотираси соврини учун сузиш бўйича мусобақалар. 19.10 — Миллионлар ленинча университети. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ижод гулшани. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.00 — Чорвачилик зарбдор фронт. 22.20 — Алангали йўллар. Бадиий фильм. 2-серия.

II

20.05 — Янгиликлар. 20.25 — Назарий механика. 21.25 —Она шаҳрим Тошкентим. 21.55—В. Гюго. «Қиролнинг дилҳуши». Театр.

Ўзбекистон Компартияси Паркент район комитети ва халқ депутатлари район Совети ижроия комитети халқ депутатлари Паркент район Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари **Виктор Петрович ЕРШОВ** вафоти муносабати билан марҳумнинг қариндош-уруғлари ва яқинларига чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Редактор ўринбосари С. МУСАЕВ.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П. ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь —334808, 325353; секретариат — 325750. БЎЛИМЛАР оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645, саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; адабиёт ва санъат—325767; совет қурилиши — 325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари — 325553; фотомухбир — 325894.

Р. 02438. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64633. Б. 1751.